

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishču:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upraviščno je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petitvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Govor posl. Žitnika

v državnem zboru dne 16. junija t. l.

Visoka zbornica! Ni moj namen, da bi sedaj pri prvem branju, ki je le formalnost, obširneje govoril o vsebini zakona glede kongruie. Prilika bode v odseku, ki bode odločil usodo vladne predloge, ovreči mogoče ugovore ter utemeljiti nujno potrebo, da se predrugači in spopolni zakon z dne 19. septembra 1898.

Vendar pa hočem že pri tej priliki opozoriti na krivo mnenje, ki je jako razširjeno. Mnogi namreč sedijo, da država v vsakem posameznem slučaju izplača popolno kongruo. Ne! Vladna predloga določa, kakor je razvidno iz priloženega seznama, za samostojne duhovnike in kapelane minimalni dohodek, ki gotovo ne presega meje najskromnejših zahtev. K temu dohodku pa se morajo prišteti na podlagi fasij vsi dohodki od zemljišč, dotacije v naturalijah, to so dohodki kolekture in štole. Z drugimi besedami: Vsi čisti postranski dohodki se odštejejo od kongruie, ki jo zakon določa, in država le doplača iz verskega zaklada, ako ti postranski, več ali manj slučajni dohodki ne dosežejo določene kongruie. Odkar pa imamo osebno dohodarine, finančne oblasti strogo pazijo na napovedbe ali fasije; zato je težko mogoča „goljušija“, kakor je trdil eden predgovornikov.

Isti predgovornik je proti državi ni dotaciji kongruie kot razlog navajal tudi, da duhovniki zahtevajo „nezaslišano“ višjo štolnino, nego je določena. Jaz ne merem v tem trenutku presojudati, ali so povsem resnične od njega navedene številke. Istina pa je, da se velik del štolnine pri porokah, pogrebihi itd. odtegne za cerkev, zvonjenje in cerkvene služabnike, in da torej duhovnik sam ne vtakne v svoj žep vsega plačila, ki se nekaterim zdi tako visoko.

Iz svoje izkušnje bi mogel navesti, da

dobi duhovnik za pogreb doma 40 krajcarjev, pri podružnici pa 70. (Poslanec dr. Schalk: To je jako poceni, pri nas je dražje!)

Istina je tudi, da so mnogi taki slučajni „previške štolnine“, o katerih večkrat pišejo neke vrste časniki, ali pomote poročevalcev ali pa hudobne iznajdbe razgrete domišljije. Navesti bi mogel slučaje na Kranjskem, da je natančna preiskava kaj drugega dognala, nego so poročali nasprotni listi.

Ako pa se zgodi, kakor se trdi, da ta ali drugi duhovnik zahteva višjo štolnino, nego je določena in običajna, sem jaz zadnji, ki bi hotel to odobravati, pač pa odločno obsojati. Ako se morda to kje zgodi, naj se taki slučajni naznanijo kompetentni duhovski ali državni oblasti in naj se tudi dokazuje. Niti za trenotek ne dvomim, da bodo kompetentne oblasti take „samovoljnosti“ strogo preiskale in tudi odpravile. (Poslanec Schumeier: Denar morajo povrniti!) Da, ako se res preveč zahtevali, kajti taki slučajni morejo škoditi le cerkvi, ugledu in časti duhovskega stanu. (Poslanec Schumeier: Vi imate prav, toda štolnina je le vedno „prekoračena“!) Ni ga pravila brez izjeme, saj je bil med dvavajstimi apostoli tudi en Judež. (Poslanec Schumeier: Tukaj pa izjema potrjuje pravilo!) Jako dvomim.

Razni govorniki so tudi zahtevali, naj se ustanove katoliške župnijske občine, kakor jih določa zakon z dne 7. maja 1874. S katoliškega stališča bi se iz načelnih razlogov ne moglo ugovarjati takim katoliškim župnijskim občinam, pač pa iz praktičnih. Ko bi hoteli osnovati take katoliške župnijske občine, morala bi država neprikrajšano izreči v upravo organom nove cerkvene avtonomije ves verski zaklad, ki je nastal iz starega cerkvenega premoženja.

Tega pa skoraj gotovo ne moremo pričakovati, ker država more laglje in rajše duhovščini dovoljevati bomo dotacije h kongru, kakor pa vrniti cerkvi na stotine imovin, katere država kot vojašnice, šole, bolnišnice, gozde in druga posestva jako slabo

upravlja, tako da verskemu zakladu malo ali skoraj nič ne donasajo.

Toliko sem hotel reči pri tej priliki o kongru. Eden predgovornikov je navajal mnogo pritožb proti duhovščini. Vendar pa je ta gospod (Schumeier) izjavil v imenu svoje (soc. demokratske) stranke, da na čeloma ne nasprotujejo uravnavi kongruie, samo to je preporno vprašanje, iz katerih sredstev naj se to zgodi. Izrekam mu za to izjavo zahvalo, tudi v svojem imenu, dasi se mene osebno ne tiče. To priznanje, da je nižja duhovščina vobče res slabo plačana in zasluži višjo plačo, me je iz ust takega gospoda (soc. demokrata namreč) v istini prijetno iznenadila, navzlic vsem drugim napadom na duhovščino.

A mnogo bolj me je iznenadilo, ker se je drznil eden naših ožjih rojakov tu gori na vrhu sin našega naroda, tako kruto napasti vso kranjsko duhovščino, obiliti jo z vso svoje goljušije, s črnim žolčem sovražstva.

Gospodje! To je vendar prehudo in prekruto! In dotični gospod je to storil s premislekom, ker že pred tedni je bil oglašen za besedo in pripravljen za govor. Torej prav premišljeno je to storil. Ne da bi navedel posamezne slučaje in dokaze, imenoval osebe, je napadal duhovščino tukaj javno, v zbornici, pred čislano družbo, kateri vendar ne moremo prisojati, da bi poznala naše kranjske razmere in torej tudi mogla povsem nepristransko presojati trditve včerajšnjega gospodagovornika.

Mnogo zlobnosti in drznosti je treba, ako govornik brezozirno obsodi in s črnim žolčem oblije celi stan, ki je skozi stoletja veljal kot eden najboljših nositeljev npravnega in socialnega reda, ter ga ovaja pred vlado in vso javnostjo kot rušitelja družabnega reda in zaničevalca zakonov.

Kako naj drugače imenujem to početje, ako to stori mož, ki se ima v prvi vrsti zahvaliti dvema duhovnikoma in škofijskemu deškemu semenišču, da se je povsnel do

tako visokega socialnega stališča, s katerega sedaj siplje kot „Jupiter tonans“ svoje gromovite pšice na „misera contribuens plebs“, mož, ki se je v svojem prvem volivnem oklicu dobričal „častiti“ duhovščini in zagotavljal, da bode vedno visoko čislal narodovi svetinji — vero in materinski jezik.

Nočem dalje o tem govoriti, dasi bi mogel zavrniti g. govornika tako, kakor nas je napadel. Toda po moji sodbi ta visoka zbornica ni pravo mesto, da peremo domače umazano perilo, ker tukaj nimamo časa in tudi ne povoda, da pred vso javnostjo blatimo zastopnike slovenskega naroda in posredno narod sam.

Gospod dr. Tavčar obtožuje kranjsko duhovščino, da ni služabnica, ampak advokat oltarja; še več, da je duhovščina sovražnica narodu, da zastruplja javnost, seje prepri in sovražstvo ter neti ljudske strasti, kakor še nikdar preje. V tej nezaslišani trditvi tiči obtožba, da kranjska duhovščina ne pozna svojega poklica kot učiteljica in vzgojiteljica ljudstva in da ne izvršuje svoje vzvišene naloge. V isti sapi pa trdi, da so dobri duhovniki blagor in sreča za deželo.

To priznanje, da so po njegovem mnenju dobri duhovniki sreča za narod in deželo, me je tembolj iznenadilo, ker je prišlo od strani, od katere nisem pričakoval tega priznanja. Navzlic temu moram v svojem in gotovo v imenu kranjske duhovščine zavrniti napade.

Kranjska duhovščina je bila vedno vzgojiteljica naroda. Ako so bili med duhovščino posamezni Judeži, obsodilo jih je ljudstvo, obsodilo so jih stanovski tovariši. Kranjska duhovščina je vzgajala in še danes vzgaja ljudstvo s pridigami, krščanskimi nauki za odrasle in mladino v cerkvi, s poukom v šoli. Tisoče nepristranskih prič bi mogel navesti, ki bi pričale, da je kranjska duhovščina v tem smislu izvrševala svojo nalogo.

Tudi g. dr. Tavčar mi ne bode mogel ovreči, ako trdim, da je ravno slovenska duhovščina najprvo utrdila pot razvoju slo-

LISTEK.

Usodepolni „pisker“.

Spisal V. K.

Trobar v šempeterski vojašnici je odtrabil živahno budnico in vzneseno jutranjo molitev, da se je daleč razlegalo po predmestju in polju v tiho, vedro nedeljsko jutro. V kratkem je bilo v kosarni vse živo. Fantje so hiteli vunkaj na hodnik k umivalnikom, še preden jih je prišel dnevni desetnik vabit s trdih kavaletov. Zidane volje so bili vsi, peli so in žvižgali, vmes so se kajpada tudi malo pozmerjali.

Eneletni prostovoljec, korporal Belin, je še zmeraj iztegoval svoje hrabro telo na vojaški postelji. Vojaki so kričali, se smejali in ropotali na vseh straneh v neprijetnem prahu, ki ga je delal „sobna ordonanca“ s svojo metlo. Belin torej ni mogel več spati, vendar je še nekoliko poležal in posanjaril pod volnato odejo.

Danes popoldne je bil namenjen na Gorenjsko k Breznikarjevim. Stari Breznikar je bil premožen trgovec z lesom in je imel osemnajstletno hčerko Milko, ki je bila Belinu že v času prvih logaritmov na vso moč

všeč. Kakor tudi nas mika, vendar ne bomo opisovali Milke lepote na dolgo in široko, ker bi bila to debela neumnost; saj bi vseh takih natančnih malenkosti noben bravec ne obdržal niti mesec dni v spominu. Zato naj samo mimogrede omenimo, da je bila Milka res prav čedna in pridna deklica, da je bila navzlic očetovim grošem domače vzgojena in da se je posebno odlikovala s tem, da ni trpinčila klavirja in ušes svojega bližnjega ampak igrala samo na citre. To je že velika prednost. Zakaj citre se ne slišijo tako daleč in če jih kdo napačno žgačka in te zgrabi pravična jeza, jih lahko zaženeš skozi okno, dočim zoper klavir ni nobenega pravega recepta. Tako imenitna je bila torej Breznikarjeva Milka; bila je črnolasa in vitkostasta, stopetinsdeset centimetrov dolga in petinpedeset kil in dvajsettisoč goldinarčkov težka. Belin je bil nekoliko centimetrov daljši in nekaj kil težji; to pa se je popolnoma zravnavalo s tem, da ga niso nadlegovali goldinarčki. Belin svojih resnih namer še ni bil razodel z nobeno besedico; šele danes je hotel to storiti, ker je praznovala Milka svoj god in ker se mu je zdela priložnost ugodna. Imel je pa revež trdovratnega tekmeča v osebi tovariša Zo-

rana. Tudi Zoran je bil prostovoljec in korporal, tudi on je bil, kakor Belin, absolviran pravnik z dvema državnima izpitoma in tudi on je gledal za Breznikarjevo Milko in njeno doto.

„Šopka bo treba“, je mrmral Belin, „lepega šopka. Oh, če bi le mogel tega neumnega Zorana kako pripraviti, da ne bi mogel obenem z mano danes k Breznikarjevimi! Potem bi bilo vse lažje.“

Prišel je dnevni korporal vprašati, če je kdo maren in če se kdo piše k raportu, Toda kdo bi se v nedeljo „mared upilil“? Malone vsi so se oglasili k raportu da bi dobili od stotnika dovoljenje čez deveto uro, tako tudi Belin. Počasi se je jel umivati in oblačiti svojo „ekstra-benduro“; tako izgovarjajo fantje rod za redom nerodno tujko „mentur“. Potem je pokazal, da je poveljnik sobe in zabičil vojakom, naj zravnavajo natanko postelje, da bodo vse v eni črti in da naj uredijo svoje police in naj ne puste nobenih umazanih nuč in čikov pod slamnjakom, ker pride ob osmih lajtant Srakoper nadzirat stotnije.

Nato je Belin odkorakal v kantino. Tam je v lepši sobi že sedelo nekaj tovarišev, med njimi tudi Zoran, ki je bil to jutro po-

sebno dobre volje. Vsi drugi so bili odkriti, le on je imel čako na glavi in je Belinu že oddaleč salutiral.

„Ali pojdeš tudi ti po dovoljenje?“ ga je prašal Belin.

Belinove oči so se za par trenutkov zagledale v Zoranovo čako in črna misel mu je šinila po debeli glavi.

Zoran je bil početkoma vedno paradiiral v komisni uniformi. Pozneje pa je dobil toliko denarja, oziroma kredita pri polkovnem krojaču, da se je mogel postavljati z lepšo robo. Čaka, imenovano tudi „pisker“ ali „pinja“, si je pa mož kupil nekje iz druge roke. Čaka je bila sicer kaj lepa, toda ustvarjena ni bila strogo po veljavnih predpisih. Bila je mnogo, mnogo prenzika; usnjeni krajec spredaj je bil čisto ozek in je gledal preošabno navzgor. Široki korporalski trak je bil svilen in skoro rdečerumen, ne pa žvepleno rumen, skratka: Zoranova čaka je bila polna lehkomišelnih posebnosti.

„Pa s to čako vendar ne pojdeš k raportu?“

„Za raport si izposodim drugo.“

„In potem greš iz kosarne s tole?“ je vprašal Belin in oči so se mu zasvetile.

venskega naroda. Duhovščina je izšla iz ljudstva, med njim živi in pozna njegove potrebe in bedo, zato ji je blagor ljudstva tudi na srcu. Taki duhovniki vendar ne morejo biti sovražniki ali izdajavci ljudstva, kakor so bili opisani. Ravno nasprotno je res.

Kranjska duhovščina je prva resno pričela gojiti jezik našega ljudstva, narodni jezik, v katerem edino je mogoče narodu podati sredstvo za vzgojo in duševni napredek. Preden so bile ustanovljene javne šole za silo, je že razširjala znanje branja in pisanja ter ustanovila mnoge solske ustanove. Tega tudi g. dr. Tavčar ne more tajiti.

Včeraj je že gospod dvorni svetnik Šuklje govoril o duhovskih ustanovah za slovenske dijake. Mnogo advokatov, profesorjev in druge slovenske inteligence bi ne imeli brez teh duhovniških ustanov. G. dr. Tavčar je deželni odbornik in gotovo pozna ustanove Holcappelno, Wolfovo itd. Ti moške gotovo niso ukradli tega denarja. Kar se prejeli od ljudstva, to so ljudstvu zopet vrnil v drugi obliki. Taki moške vendar niso sovražniki ljudstva? Sodim, da takih trditev ni treba zavracati, ker se same obsojajo.

Slovenska duhovščina pa je pospeševala tudi gmotni blagor ljudstva, ker mu je odpirala vire izobrazbe in napredka v raznih panogah kmetijstva.

Gotovo, le jako nerad sem navajal te stvari; a ravno g. dr. Tavčar nas je včeraj takorekoč izzval s svojim govorom. Ko bi molčali, ne storili bi svoje dolžnosti. Nikakor pa nočem kratiti zaslug, ki si jih je tudi posvetna inteligenca pridobila za ljudski napredek na Kranjskem. Navzlic temu pa smem vprašati, ne da bi hotel žaliti svetne prijatelje zdravega napredka, ali se more kateri drugi stan na Kranjskem meriti z duhovščino v delavnosti za ljudski blagor? Tudi danes še! In vzpričo take nesebične poštrevnosti si upa g. dr. Tavčar ožigovati in sramotiti duhovski stan pred vlado in vse javnostjo kot sovražnika ljudstva! Taka trditev in ovaduštvo ne kaže niti najmanjšega čustva pravičnosti.

Ako v času, ko mora duhovnik biti vedno pripravljen, da na vse strani odbija strupene pšice obrekovanja, zaničevanja in zasramovanja ter brani najsvetejša in najdragocenejša dobra svojega ljudstva, ta ali oni prekrši veljaven zakon — gospodje, potem rečem odkrito: Mi duhovniki ne stojimo izven zakona ali nad zakonom! Mi ne zahtevamo izjeme za se. Ako so resnična dejstva, katera je dr. Tavčar navedel le splošno, potem naj gre k sodišču in naznani dejstva. Sodišča na Kranjskem bodo gotovo storila svojo dolžnost in napravila red. G. dr. Tavčar ima sam dobre oči, ima po deželi tudi svoje ovaduhe, katerim taki slučajji gotovo niso neznan. Saj se vse obeša na veliki zvon. Ko bi vse to res bilo, kar je navajal g. dr. Tavčar, moralo bi 90 % kranjske duhovščine sedeti v ječah. Torej sodišča naj preiskujejo, ali je to res ali ne;

in če je res, potem ožigosajte dotične osebe. Toda neodpustljivo je da ne rabim hujšega izraza, ako kdo tukaj v splošnih frazah zaničuje duhovski stan.

G. dr. Tavčar je tudi rekel, da kranjska duhovščina zastruplja javnost, da seje prepir in sovraštvo ter neti ljudske strasti. Kaj se pravi to z drugimi besedami? Da kranjska duhovščina meša vero v politiko. To je hotel očitati. Gospodje, dokler so bili slovenski, osobito starejši duhovniki stenolomi posvetne inteligence in stali v prvih vrstah proti narodnim nasprotnikom, tedaj so bili „častiti“ gospodje. Odkar pa duhovniki ne drže stremen takim liberalnim gospodom, kakor je g. dr. Tavčar, in nočejo klečeplaziti pred njimi, od tedaj so brezdomovinski izdajavci, od tedaj so taki, kakor jih je včeraj opisal g. dr. Tavčar.

Gospodje, ako se nam očita, zakaj se kranjski duhovniki vtikajo v politiko, je vzrok že desetletja. Nemški tovariši s Koroškega, Stajerskega in tudi Kranjskega radi pritrdijo, da je ravno slovenska duhovščina vedno v prvih vrstah stala v boju za narod, za materinski jezik. In če pustimo narodno vprašanje na strani, je vendar posledica ustavnega življenja v vsaki državi, da vsakega državljanu več ali manj potegnejo razmere v politiko, torej tudi duhovnika.

Ali naj je duhovnik edini državljan, ki bi ne smel imeti samostojne politične misli? Ali naj je samo za duhovnika pregreha, kar sme zahtevati vsak misleč človek. Ali naj se prekolne edino le duhovnik ako se poslužuje svojih političnih pravic?

Ako pa je ta ali drugi prekoračil meje v političnem boju, dokažite mu to, zatožite ga. Na Kranjskem itak porabijo v sedanji dobi vsako sredstvo, da bi duhovščini zavzeli jezik.

Gosp. dr. Tavčar je dalje trdil, da kranjski duhovniki niso služabniki, ampak advokatje oltarja. V nekem pomenu so duhovniki advokatje oltarja, a ne v pomenu, kakor trdi g. dr. Tavčar. Kranjski duhovniki so advokatje oltarja, ker morajo braniti oltar in vero proti njemu in njegovim ožjim somišljenikom. Ali naj duhovniki molče, ako dr. Tavčar na javnem shodu trdi, da so na Kranjskem cerkve na gričih in hribih znamenja suženjstva našega naroda? In on zahteva, da bi duhovniki ne smeli biti advokatje cerkve, ne smeli braniti in čuvati cerkve, njenih pravic in naprav, s katerimi so blagor in svetinje naroda v najožji zvezi!

Gosp. dr. Tavčar ima menda strah in bojazen pred „močjo“ kranjske duhovščine, ker trdi, da duhovščina vlada na Kranjskem. Odkrito izjavim, da nismo ponosni na to „moč“. Ker čutimo svojo slabost, ker vemo, da imamo premalo gmotnih sredstev (medklici posl. Malika in Seitzja) — prosim, poslušajte, za kateri namen — obžalujemo, da nimamo več gmotnih sredstev, s katerimi bi mogli naš narod dovesti na ono stopinjo razvoja in omike, katere je zmožen. (Posl. Seitz: Torej več šol in manj cerkev!)

G. dr. Tavčar se je tudi drznil trditi, da je knezoškof ljubljanski v pastirskem pismu naročil svoji duhovščini naj delajo na to, da se bodo ljudje v svojih oporokah spominjali tudi „dobrih namenov“. Posledica je, kakor je rekel dr. Tavčar, da sodišča na Kranjskem ne objavijo skoraj nobene oporeke, v kateri bi ne bila zapuščina za škofa ali duhovščino. (Posl. Malik: Pri naših štajerskih kmetih je tako!) Ne tajim, da pride tu i tam na deželi dobra duša k duhovniku in reče: Imam nekaj denarja za dobre namene. To se zgodi. Tudi meni se je dvakrat pripetilo, da so mi ponujali nekaj denarja, naj ga odpošljem za neki namen. Odklonil sem in rekel: „Gospod, kar vam drago, jaz ne posredujem, ker niti na sumu nočem biti, da sem prevzel denar, če tudi ne za se. A da bi gospod knezoškof ljubljanski svoji duhovščini zaukazal zale-zovanje dedščin in da bi duhovniki za se porabljali denar, ki ga dobé za druge namene, to trditev moram najodločneje zavrniti. (Posl. Stein: Kaj pa je s prelomljeno častno besedo?) Tukaj ni prilika, da vam to pojasnim (Posl. Stein: Takoj morete pojasniti! Vi ste grofu Barbotu prelomili častno besedo, to se mora povedati!) To ni bilo tako, morem vam dokazati, ako hočete. (Posl. Stein: Prelomljena je bila beseda, to je glavna stvar!) Ne!

G. dr. Tavčar je želel in zahteval, naj se za duhovščino določijo takozvani „kancel-paragrafi“ in naj se duhovščina nadzoruje na prižnici in v šoli. Dobro, jaz sem zato, naj se duhovščina nadzoruje v cerkvi in šoli, kar se itak godi. Odkrito rečem, da zasebnosti ne spadajo na prižnico. Za svojo osebo tega ne odobrujem in, kolikor se spominjam, tega nisem storil, dasi sem mnogokrat govoril na prižnici. A če se splošno govori na prižnici o raznih političnih strankah, to mora biti vendar dovoljeno, in g. dr. Tavčar ter njegovi tovariši naj kar „in corpore“ hodijo v cerkev nadzorovat duhovnike. Gospodje se bodo prepričali, da kranjski duhovniki gotovo niso tako nelojalni in taki zločinci, kakor jih je opisal.

Da, mi smemo upati, ako bodo gospodje večkrat in marljiveje hodili v cerkev, poslušali pridige in krščanske nauke ter nadzorovali duhovnike, da se bodo izpolnile besede Gospodove: Božja beseda pojde skozi ušesa v srce in je oplemeni. Želim, da tudi g. dr. Tavčarju božja beseda prodre skozi uho v srce. Potem poneha tudi boj v kranjski deželi, povrne se zopet mir, ki ga vsi želimo, naseli se pri nas ona prava svoboda v kateri vsak človek brez razlike stanu dobi svoje pravico, v kateri za vse velja enak zakon! S tem končam. (Živahna pohvala in ploskanje.)

Klerikalec dr. Tavčar.

I. Namen posvečuje sredstva.

Med moške, ki se jim gode največje krivice, spada brez dvoma dr. Ivan Tavčar. — Nehvaležnost klerikalcev proti možu, ki je toliko storil zanje, je vnebovpijoča. Saj je

on storil klerikalni stranki veliko uslugo, da je speljal liberalno stranko v tak položaj, da je postala v zasmeh vsemu svetu. Z brezprimerno lokavostjo se je znal ta klerikalec pridružiti liberalcem in jih je s pravo jezuitsko prebrisanoostjo pripravil do tega, da so mu izročili vodstvo stranke. S tem trenutkom je bila igra spletnost, kajti odslej je vodil z največjo spretnostjo liberalne stranke po načrtu klerikalcev.

Dovolj dolgo smo molčali. A sedaj, ko je dr. Tavčarjev načrt že do malega izvršen, je čas, da damo čast zaslugi in pokažemo svetu, kako se je dr. Tavčar samo žrtvoval za klerikalce. Njegovo srce je bilo vsikdar klerikalno, in po načelu, da namen posvečuje sredstva — kdo ne pozna tega klerikalnega načela? — se je izigral toliko let za voditelja liberalcev, da jih pripelje slednjič v klerikalni tabor, kakor so Izraelci skozi puščavo prišli v obljubljeno deželo.

Liberalci so šli na lim temu dobro pre-mišljenemu načrtu, in dr. Tavčarjeva zasluga bo, če se Slovenci združimo slednjič v eni veliki klerikalni stranki.

Naš namen je, da pokažemo, kako je deloval vedno na dve strani: Delal se je v politiki strahovito liberalnega na zunaj, da je mogel na tistem tem več koristiti klerikalni stranki. To je pokazal že v mladosti, ko se je nasrkal farovškega duha in temu načelu je ostal vsikdar zvest, kar bomo dokazali z dejstvi. Začnimo pri dogodku, ki je v ozki zvezi s kuhinjo njegovega velečastnega gospoda strica, ki so ga napadli liberalci v „Naredu“ na način, ki ga ni moglo prenašati nežno srce za vse dobro in okusno vnetega mladeniča Ivana. Nastopil je že takrat kot branilec klerikalizma, a na tako lokav način, da so ga zaslepljeni liberalci imeli vkljub temu za svojega pristaša.

Takrat je že izhajal sila hudoben in zavržen list po imenu „Slovenec“. Ta „klerikalna cunj“ šteje tudi dr. Tavčarja med svoje sodruke, in kdo bi se čudil, da je mladi Tavčar že takrat izkušal s pomočjo „Slovenca“ priti do zaželenega smotra. On je hotel dobiti v roke klerikalno bisago — ne le med živimi, ampak tudi po smrti lastnikov povsem legalno, ker on se je vedno držal postave, — da ta vojni zaklad uporabi za to, da liberalce polagoma pomeksikani in jih privede v klerikalni „cvinguri“.

Zato je v „Slovencu“, tem glasilu najbolj divjih Amonitov in najbojevitejših klerikalcev, objavil sledeče pismo, v katerem se vidijo že vse lastnosti prikritega klerikalca. To pismo slovce:

Poslano.

Gospod vrednik! Spremite blagovoljno sledeče kot inserat v svoj list:

„Dasiravno sem v političnem mnenji liberalen i nasprotnik svojemu stricu, me vendar vse meje žurnalistične nesposobnosti presegajoča polemika „Slovenskega Naroda“ prisili za svojega sorodnika očitno v boj stopiti. Jaz sem prijatelj svobode, ali to ni v principu svobode, pasti na privatno osebo, ter ji izsesati kot vampir čast in dobro ime. Jaz sem prijatelj omike, ali to je kanibalna surovost, nasprotnikov osebno zadušiti v blatu privatnega obrekovanja. To ni več polemika, to je spridevalo nezmožnosti, to je dokaz, da nimam argumentov, da sem reven na duši in slab na logiki i da se zavoljo tega vrivam v privatno življenje, ter trgam umazane kose iz njega, ter kričim, da je tak i tak, kadar

„Tako je, moj sin! Še v Zvezdo se grem z njo malo pobahat. Staviva kaj?“

„Pet litrov vina!“ je vzkliknil Belin.

„Živio! Živio!“ se zavpili tovariši.

„Velja!“ je dejal Belin. „Če pojdeš s to čako iz kosarne in v Zvezdo, plačam pet litrov. Samo glej, da te naš major ne dobi!“

„Majorja poznam na dvesto korakov in mu lahko uidem. Nič se ne boji!“

Belin je bil zadovoljen. Akotudi bi Zoran iz Zvezde srečno odnesel pete, bi ga morebiti vendar pozneje kje zalotil major ali polkovnik, ki nista mogla trpeti takih premajhnih čak. Ze je videl Belin v duhu, da je zapodil častnik Zorana v vojašnico in mu zapovedal ostati doma.

Prostovoljci so si kupili pri kantinerju listke za dovolitev „čez čas“ in se razšli vsak k svoji stotnji. Lajtnant Srakoper je prišel vizitirat in našel vse v redu. Belin je postavil meža k oknu, naj pazi, kdaj pride stotnik, in naj gleda, če drži sabljo na hrbtu; to je bilo namreč najboljše znamenje, da je gospod dobre volje.

Ob poldesetih je primahal stotnik — in res — držal je sabljo na hrbtu. Pri raportu je dovolil vse prošnje in podpisal vse

listke; pregledal je sobe vseh štirih vodov in odšel.

Pol ure pozneje sta korakala Belin in Zoran z nekaterimi tovariši iz kosarne. Službujoči lajtnant z rumeno prevezo je stal na levi pod kostanjem in je gledal v Ljubljano. Prvo nevarnost je Zoran torej srečno preстал in je z drugimi veselo romal v Zvezdo. Tam je šel dvakrat gorindol in se poslovil od tovarišev, češ, da mora iti kupit lep šopek in da pride pozneje k „Pisanemu jelenu“ na kisle jetrca. Belin se mu je pridružil; oba sta kupila šopke in jo krenila v gostilnico. Tovariši so bili kmalu za njima, radovedni, če Zorana še ni doletela nesreča.

Zoran je bil židane volje in na njegov predlog so polovico stave, prvih pet poličev, takoj načeli. Vsi so se izvrstno zabavali in hitro je potekal čas.

Belin se je natihome izmuznil iz sobe in plačal. Naročil je natakarici, naj mu skrivaj prinese čako vun. Tako je hotel prevariti Zorana, da bi zamudil vlak, brezskrbno sede pri „Pisanem jelenu“. Toda kdor kopije drugemu jame, se sam prekucne vanjo. Natakarica mu je prinesla — Zoranovo čako. Naglo se je podvival sam nazaj k tovarišem. Ali glej! Njegove čake ni bilo nikjer, od-

nesel jo je Zoran. Zastonj je pomerjal „piskre“ tovarišev, vsi so mu bili premajhni. In do dvanajstih opoldne navadna kapa ni bila dovoljena. Treba je bilo torej s prepo-vedanem pokrivalom Zorana na kolodvor. Belin jo je mahnil, ves rdeč od jeze in vročine proti državnemu kolodvoru. Tam, si je mislil, se bo laglje skril. Srečno je prispel do postaje; srečal je le dvoje artijerijskih častnikov, ki se nista zmenila za njegovo pomanjkljivo posodo. Hitro si je kupil vozni list in je krenil proti izhodu. Tačas je pridrdral fijakar, in sablja je zarežljala za njim.

„Vi, enoletnik!“

Bil je glas njegovega stotnika. Belin se je zganil, mrzel pot mu je stal na čelu. Obrnil se je, trčil pete skupaj in zasalutiral. Leden nasmeh je igral oficirju okoli ust.

„Vi, preoblečeni civilist!“ je zarenčal. „Gromski bliski, kje pa ste našli ta naprstek? Če bi vas videl gospod polkovnik? To je že vendar nesramno! To ni čaka, slišite, to je fingrat! In ravno pri moji kompaniji morajo biti taki kujoni!“

Belin je videl v Ljubljani in pozneje v Šenbrunu pri Dunaju v menažerijah mnogo levov, tigrov in drugih zverin, toda tako

divjih pogledov nikjer, kakor so bili stotnikovi. Na tistem si je želel, da bi se spremenil ves s čako vred v kastro in se razgubil v nevidne višave.

„Jutri zjutraj k raportu! Direkcija šempeterska vojašnica! Danes se ne ganete iz kosarne. Marš!“

„Če jutri ne dobim trideset dni aresta v kasarni, sem pa gospod!“ si je mislil ubogi grešnik. Ko je žalostno odhajal, je ravno pridrdral gorenjec in iz enega izmed srednjih oken je gledal Zoran in radostno mahal z roko prevarenemu varavcu v pozdrav.

Pri raportu je naznanil stotnik Belinu, da bo moral cel mesec vsako nedeljo in vsak praznik v službo, in sicer le zato, da si bo zapomnil, kdaj je delal z naprstkom vsemu polku sramoto. Bile so to najlepše nedelje in — Zoran jih je porabil kaj vestno za izlete na Gorenjsko. In ko je Belin pre-stal kazni in se z Zoranom zopet smel peljati k Breznikarjevem, je že moral čestitati srečnemu ženinu. Milka je sicer nekaj časa omahovala, ko pa ni bilo ne Belina ne pi-sma — kdo bi opisaval rad svoje blamažo? — se je zaročila z Zoranom. Belin pa pre-naša življenje pezo še vedno sam, čeprav ne več pod čako ampak pod cilindrom.

ga ne vidi nikdo — i vendar hoče imeti svobodni glas.

Kar se tiče privatnosti mojega strica, vem toliko o njem, da ima dobro srce i da je tolerant, bolj kot pa vrednik „Narodovi“; čeravno ve, da sem mu v politiki sovražni, vendar me podpira velikodušno, ker ne sovraži osebe, ampak le princip.

Protestujem pa, da bi se pod geslom „vse za domovino, svobodo in omiko“ vpejla med nami duševna inkvizicija, katera devlje na rešeto naše osebnosti, — tersi redi „politično slavo“ z našimi privatnimi napakami; protestujem, da bi iz vodilnega lista postala škandalozna kronika, katera deva v okeve prosto mnenje, ter se je plevelne omike i shudobnostjo razširja pod krilom lepih idej nezdrav terorizem.

Sicer pa si bodem vedel drugače pomagati, da si ubranim privatno ime svojega strica pred enakimi napadi.

Dovolite, da Vam, gospod vrednik izrazim svoje spoštovanje.

Na Dunaji, 10. maja 1874.

Ivan Tavčar,
st. jur.

Take je on obsodil „Narod“, kateremu očita kanibalično surovost in mu prorokuje, da postane škandalozna kronika.

Mladi Tavčar je bil dober prerok, kakor so sploh skrivni klerikalci. In on sam je vzel v roke ta list, da ga je privedel do tiste nižine, na kateri mora vzeti konec On je bil že takrat napovedal „Narodu“, da si bo znal pomagati, in zaslepljeni liberalci se pustili, da se je izvršila nad njimi duševna inkvizicija, ki jih mora zamoriti.

„Slovenčevemu“ uredništvu je pa že takrat izrazil svoje spoštovanje. — Pripomogel je temu listu res povsod do spoštovanja, kjer je le mogel: V politiki in pred sodiščem, za kar mu bodi sedaj proti koncu njegove kariere, ko ga že čaka zaslužni križec, od naše strani izrečena najtoplejša zahvala!

Kako je izvrševal ta svoj prekanjeni načrt, bomo še podrobneje obrazložili

Državni zbor.

Dunaj, 20. junija.

Parlamentarna situacija.

V avstrijski zbornici je še vedno je-sevsko vreme, solnce in dež se vrstita malo ne vsako uro. Duhovi postajajo zopet nemirnejši. Sedanja vlada je že pol leta na krmilu, a stvari gredo v starem tiru. Bo-lezen gospoda ministrskega predsednika barona Gautscha je bila vzrok, da se situacija v parlamentu še vedno ni pojasnila in da vlada ni storila doslej nobenega koraka, ki bi mogel zagotoviti daljše premirje. Kot Damoklejev meč visi nad vlado češko vprašanje, v prvi vrsti češka zahteva, da vlada ustanovi na Moravskem drugo češko vseučilišče. Kolikor nam je znano, bi se sedanja niti za trenotek ne pomišljala ustreči češki in slovenski zahtevi, ko bi se ne bala najhujšega odpora z nemške strani.

Minoli teden so češki poslanci pretili zopet z obstrukcije, ako jim vlada ne zagotovi druge univerze. Baron Gautsch jim je obljubil, da hoče v razpravi o začasnem proračunu izjaviti: Vlada stori primerne korake, da se ustanovita na Moravskem dve univerzi, češka in nemška. izpopolnita tehniki v Pragi in Brnu ter pomnoži število čeških profesorjev na praški univerzi, ki bi potem dobili stolice na drugi češki univerzi na Moravskem. S to obljubo pa češki poslanci niso zadovoljni, marveč zahtevajo, naj vlada tudi izjavi, kje in kdaj se ustanovi druga češka univerza.

Danes opoldne so se zbrali načelniki klubov, katerim je baron Gautsch predlagal: Zbornica naj v tem zasedanju reši: 1. začasni proračun, 2. trgovinsko pogodbo z Nemčijo, 3. dodatne kredite za alpske železnice in 4. vladno predlogo glede italijanske univerze v Roveredu. Da se hitro rešita začasni proračun in trgovinska pogodba z Nemčijo, proti temu ni bilo ugovora. Čehi in Poljaki pa so izrazili željo, naj se krediti za alpske železnice odložijo do jeseni. Glede italijanske univerze v Roveredu pa imajo pomisleke tudi nekateri Nemci. Italijanski poslanci pa zahtevajo, da se to vprašanje na vsak način reši že v tem zasedanju, ki utegne trajati še tri ali štiri tedne.

Vseučiliško vprašanje je je tudi za nas Slovence važno vprašanje. „Slovanska zveza“ je imela danes daljšo sejo, v kateri je načelnik g. Sušteršič poročal o dotičnih dosedanjih obravnavah z vlado. V smislu današnjega sklepa se je danes dr. Sušteršič že pred konferenco klubovih načelnikov zopet pogajal z g. min. predsednikom, naj tudi glede slovenske univerze v zbornici

podá ugodno izjavo. Baron Gautsch je z ozirom na velike težave glede italijanske in druge češke univerze to za sedaj odklonil. Vsled tega pozneje pri konferenci klubskih načelnikov dr. Sušteršič ni pritrdil programu, ki ga je predlagal baron Gautsch glede točk, ki naj jih zbornica reši še v tem zasedanju. Izjavil je, da si „Slovanska zveza“ glede italijanske univerze v Roveredu pridržuje proste roke. Isto je izjavil v imenu Rusinov posl. Romančuk. To je zopet nov oblak na parlamentarnem obzorju, situacija se je poostрила. Dr. Sušteršič je posebej tudi dr. Pacaku, načelniku češkega kluba pojasnil stališče „Slovanske zveze“ glede vseučiliškega vprašanja. Odvisno je torej tudi od čeških poslancev, ali bodo odločno podpirali slovenske poslance v tem vprašanju.

Danes popoldne se je pričela politična razprava o začasnem proračunu. Jutri utegne baron Gautsch označiti svoje stališče in od te izjave je odvisna nadaljna taktika čeških in slovenskih poslancev.

Burna seja.

Danes se kršč. soc. poslanci nujno predlagali: Zbornica naj izreče svoje ogorčenje, ker je v Rohrtachu nahujšana množica napadla posl. Scheicherja, pretepla in ga nevarno ranila na očesu. Vlada naj strogo kaznuje napadnike ter skrbi, da bodo poslanci varno mogli izvršiti svojo dolžnost.

Dr. Scheicher je namreč kot dež. odbornik dne 18. t. m. prinesel v Rohrbach trem delavcem odklovanja. Pri tej priliki so ga politični nasprotniki surovo napadli. Razprava je bila danes nenavadno burna, boj je bil med soc. demokrati in kršč. socialci. Zbornica je z veliko večino pritrdila nujnosti predloga.

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj zvečer je imel ljubljanski občinski svet sejo. Župan se spominja rajnega dr. Karola Abačiča, ki je bil od l. 1862. do 1864. in l. 1868. član občinskega sveta. Stal je na strani narodne stranke in je deloval z verno za slovensko stvar. Bil je mož, ki je ljubil svojo domovino in zasledoval z veseljem napredek Ljubljane. Nadalje naznanja g. župan, da je občinski svetnik dr. Stare podaril 500 kron zakladu za meščansko imovino. Glede diferenc pri tehtanju dveh volov na mestni tehtnici in na oni g. Ogorčelca prečita g. župan poročilo nadkomisarja Tomca, ki navaja, da sta obe tehtnici popolnoma v redu, kar se vzame na znanje.

V mestni šolski svet se izvoli namesto odstopivšega svetnika dr. Kreka dr. Triller. Poroča ravnatelj Šubic, ki naglašava potrebo, da se izvoli zastopnik, kateri bo voljan hediti tudi k sejam. V volivno komisijo trgovske in obrtne zbornice se odpošlje občinski svetnik Lenčec.

Vlečke prepovedane!

Ker je potrdila oblast pravila „Deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev“, sklne občinski svet, da pristopi ljubljanska mestna občina na kot član l. skupine z letno vsoto 100 K k „Zvezi“.

Ravnatelj Šubic naglašava, da je Ljubljana glede šetališč v Avstriji med provincialnimi mesti gotovo na prvem mestu. Zato pa meni, da naj mestni magistrat prepove nositi našim damam po šetališčih vlečke. Predlog g. ravnatelja Šubica obvelja soglasno.

Ugodi se prošnji posestnice Urše Lampičeve za podrazdelitev parcele št. 29/7 na voglu Ilirskih in Škofjih ulic na dve stavbišči.

Stalni obrtni odsek.

Občinski svetnik Franchetti utemeljuje svoj samostalni predlog, naj se ustanovi stalni obrtni odsek s 7 člani. G. podžupan izjavlja, da se ne protivi temu predlogu. — Ravno zdaj ima policijski odsek v rokah prošnjo komisinarjev, ki žele izpremembe tarifa, in to je težavna stvar. A ta odsek naj bi se posvetoval o izdaji koncesij. Tu si prilastuje neko pravico, ki pripada magistratu. Objektivnost takega odseka bi ne bila taka, kakor je ona magistratnega gremija.

G. župan izjavlja, da ta odsek ne bo sklepal, marveč bo imel le posvetovalni glas glede oddaje koncesij.

Pri glasevanju obvelja predlog Franchettijev, a volitev v ta odsek se preloži na dnevni red prihodnje seje.

Šolstvo.

Deželni šolski svet je zahteval, naj občinski svet premesti nemško ljudsko šolo iz sedanjih stanovanj.

Poročevalec Dimnik naglašava, da se bosta zidali v kratkem dve novi šoli in takrat se preseli šola na Vrtači v novo poslopje, ob kateri priliki se reši tudi nastanitev nemške deške ljudske šole. G. podžupan naglašava, da pohaja nekaj otrok iz Siške in sosednih občin nemške šole v Ljubljani. Prosi, naj se ti otroci izsolajo. G. obč. svetnik Velkavrh se čudi, kako to, da vlada vedno pritiska na občine glede šolskih stanovanj, ko trpi, da so njene lastne šole prenapolnjene.

Gospod župan naglašava, da je odredil svoj čas že, naj otroci iz Siške ne pohajajo nemških ljudskih šol v Ljubljani, a pokazalo se je, da to ni umestno. Ni namreč naroda v Avstriji, ki bi ga varovala vlada take, kakor varuje nemški narod. Ko smo začeli odklanjati nemške otroke iz Siške, se pa začeli delati na to, naj se ustanovi v Siški nemška šola. In tako bi imeli Nemci zopet „ein Bollwerk“ kakor pravijo, na Kranjskem. Občinski svetnik Kejžar naglašava, da je mnogo staršev v Siški, ki pošiljajo svoje otroke v ljubljanske nemške šole zato, da jim ni treba hoditi v precej oddaljeno ljudsko šolo v Siško. G. župan naglašava, da hoče še enkrat preiskati to zadevo.

Voda. — Sejmi.

Prošnji tvrdki G. Auerjevih dedičev, ki se ji je predpisala 336 K 96 v. večja pristojbina za večjo porabo vode in ki prosi, naj bi se ji odpisala polovica, ker je proizvodila večjo porabo vode počena cev, se ne ugodí. Gospod župan prosi predsednike odsekov, naj skrbijo zato, da odseki hitro rešijo še zaostala poročila, ker bo imel občinski svet le še dve seji. Na vprašanje občinskega svetnika Kozaka, v katerem štadiju se nahaja zdaj vprašanje tedenskih sejmov v Ljubljani, odgovori g. župan, da je dotična vloga še pri deželni vladi. Upa pa, da se zadeva kmalu reši, ker je razpravljala o njej že trgovska in obrtna zbornica.

Rusko-japonska vojska.

Poročila o miru.

Kje naj se sestanek pooblaščenecv obeh držav vrši, je gotovo; zato je izbran Washington. Mnogo težje pa bo rešiti vprašanje glede premirja, ko še grome topovi. Leta 1865. in 1871. je bilo premirje podpisano obenem z mirom. Leta 1859. pa sta se sešla cesarja v Villa Franki šele štiri dan po sklenjenem premirju. Splošno sodijo, da se sedaj ne bo sklenilo premirje, ampak, da se bodo ustavile le sovražnosti. S tem bi bile že naprej zabranjene vse nepravilnosti. Ako se sklne premirje, mora med obema armadama ostati položaj neizpremenjen ako pa se le ustavijo sovražnosti, potem se armade za fronte smeta premikati kakor hočeta in dobivata ojačenj, le neke gotove črte, ki je med obema armadama, ne smeta prekeračiti. Sicer bo pa gotovo prešlo še precej časa, predno se kaj ukrene.

Pariz, 20. junija. Današnji „New-York-Herald“ poroča iz Hamburga: Dobro informirani ruski dostojanstveniki mi je zatrdili, da bo Rusija toliko časa vodila mirovna pogajanja z Japonci, dokler ne izve njihovih pogojev. Potem pa jih bo odbila in nadaljevala vojsko do skrajnosti.

Berolin, 19. junija. „Berlin Tageblatt“ poroča iz Njujorka: Predsednik Roosevelt sili na sklep trimesečnega premirja. Poslanika Cassini in Takahira bosta podpisala protokol do petka.

Washington, 20. junija. Japonski poslanik Takahira je obvestil Roosevelta, da bo japonskim pooblaščenecem 1. avgusta mogoče dospeti v Washington, ako je Rusija zadovoljna, da se tedaj snide konferenca Ruski poslanik Cassini se je izrazil po obisku v „Beli hiši“, da se pogajanja neovirano vrše.

Tokio, 20. junija. Sodi se, da bodo mogli pooblaščeneci s pomožnimi uradniki odpotovati že 30. junija v Washington. Med tem pa se vojaško delovanje živahno nadaljuje. Važnih dogodkov je pričakovati z vseh delov bojišča.

London, 20. junija. Iz Washingtona poročajo: Grof Cassini sedaj izjavlja, da je imenovanje Nelidova le verjetno. Pred konferenco pa ne bo premirja. Iz Tokia javljajo, „Daily Telegraph“, da mirovne preliminarije dobro napredujejo.

Peterburg, 20. junija. „Rus“ javlja, da bodo zastopniki Rusije in Japonske dobili najbrže polnomoč, da bodo lahko pričeli s praviimi pogajanjmi za mir.

Vladivostok.

Vladivostok, 17. junija. V okolici Vladivostoka je vse mirno. Vreme je viharo.

Vjeti Rusi bojkotirajo Nebogatova.

London, 20. junija. V šotarišču, v katerem so internirani v zadnji pomorski bitki vjeti ruski častniki, se je vršil resen konflikt. Admirala Nebogatova in vse one častnike, ki so se udali Japoncem, akoravno neranjeni, so ostali ruski častniki bojkotirali. Nihče ni govoril z njimi, nihče jim izkazal časti. Da naredo konec mučnim razmeram, so Japonci Nebogatova in ostale neranjene ruske častnike internirali posebej.

Kazen za Nebogatova.

Peterburg, 19. junija. Afera Nebogatova postaja zanj nevarna. Ako se vrne, bodo on in vsi častniki ladij, ki so se udale, ustreljeni.

Italijanski parlament za mir.

Rim, 19. junija. Zbornica je obravnavala danes o peticiji, ki jo je vložil poslanec Romussi in ki jo je podpisalo 400 tisoč Italijanov. V tej peticiji se pozivlje italijanska vlada, naj da inicijativo za posredovanje med Rusijo in Japonsko, da se konča vojna. Romussi izrazi svojo željo, da bi se prelivanje krvi kmalu nehale ter izrazi veselje nad akcijo Rooseveltove. Ministrski predsednik Fortis je odgovoril, da je vlada vedno izkušala delovati na to, da se izpolni ta želja vseh Italijanov, akoravno javne tega ni proglasila.

Japonci prodirajo s Koreje.

Peterburg, 20. junija. Linevič poroča 17. t. mes.: Po poročilih s Koreje od 15. t. m. je prodiral sovražnik proti Konhenu in Muzenu. Dne 18. t. m. se obeje-stranske postojanke niso izpremenile.

London, 20. junija. Ofenziva Japoncev se vedno nadaljuje. Hazegava stoji z 10000 možmi ob reki Tumen. Skoro gotovo je, da Linevič ne bo mogel vzdržati krepkega prodiranja Japoncev ter bo izkušal še ob pravem času izogniti se obkolje-nju japonske armade.

London, 20. junija. Prodiranje generala Hazegava, ki se je koncem aprila izkrcal v Genzanu, je silno napredovalo. Sedaj je pričakovati vsak trenutek poročil o hudih bojih ob reki Tumen.

Operacije v Mandžuriji.

Peterburg, 20. junija. Peterburški brzojavni urad poroča iz glavnega stana Linevičeve armade, da je rusko levo krilo dospelo do Ljaojangjana ter je s konjico zasedlo mesto. Eno poročilo trdi, da je japonska konjica dospela do sela Sumjačen, a ni mogla prebroditi reke, nakar se je vrnila. Rusi so Sumjačen zopet zasedli. Japonci so se umaknili proti jugozahodu.

Pariz, 20. junija. „Temps“ poroča iz Peterburga: Poročila iz Mandžurije so vzbudila v Peterburgu presenečenje. Tu so se odrekli nadi na skorajšnji mir. Sedanje operacije v Mandžuriji so posebne vrste. Raztezajo se v fronti 500 vrst. Vprašuje se, ali je bil napad na Miščenkovo divizijo le izpad, ali je Ojama res obkolil Lineviča na zahodu.

Mladočeh o kongruu.

Neki odlični mladočeški poslanec poroča v „Information“: Debata o katoliški kongruu se je pričela na pritisk vsenemcev in socialnih demokratov. Ostale stranke niso želele prvega branja, posebno pa ne Čehi in bi bilo tudi boljše, če bi bilo izostalo. Kaj boljšega se tukaj ne pojavi, kot neumno zabavljanje, kakor je pokazal tako „sijajno“ prvi dan. Centrum se boji, da predloga sploh ne bo rešena, da bo zaostala in nekaj podobnega res nameravajo „nemški svobodomiselniki“ krogi in socialni demokratje. Mi seveda ne vemo, kaj bodo te stranke ukrenile, saj so to „državne“ stranke, čeprav „in partibus infidelium“, mi lahko izrazimo samo naše mnenje o tem. In tu lahko rečem, čisto odkrito in jasno ne da bi se bal demontijev da v našem klubu ni moza, ki ne bi priznal absolutne upravičenosti predloga o kongruu, da mnogo jih je med nami, ki bi še več dovolili. Duhovniki so v naših krajih naši bratje, narodove veselje in njegove bolečine jih ravno tako zadevajo kot nas, pošteno delajo, da zbude in ojačajo narodove sile, čeprav deloma z drugo politiško nuanco, in tako je samoočebi umevno, zakaj se potegujemo za predloga o kongruu. Mi smo zanj in ne bomo zanj samo glasovali, ampak bomo tudi delali, kar bomo mogli, da se stvar ne bo zavlekla. Tu je treba še to konstatirati, da socialni demokratje ne bodo obstruirali predloga, ker so pri prvem branju hoteli pojasniti zgolj svoje principiellno naziranje. To se vse drugače sliši, kot Tavčarjevo ešofiranje. Ta glas je zares svobodomiseln in eleganten, dočim Tavčarjevo svobodoljublje ni nič drugega kot hreščanje stare lajne, ki se je že izrabila.

Sestanek našega in nemškega cesarja

se bo baje letos vršil. Natančnih dispozicij o tem še ni, mogoče pa je, da pride nemški cesar na lov k nadvojvodu Frideriku na Ogrsko in da se tam sestane z našim cesarjem.

Trgovinske pogodbe.

Avstrijska vlada piše še ta teden novemu ogrskemu ministrstvu, če je voljno zagotoviti nadaljna pogajanja o trgovinskih pogodbah. Ogrska vlada je baje voljna nadaljevati pogajanja. Kakor hitro odgovori ogrska vlada, naznani avstrijska vlada svoje trgovinske zahteve diplomatičnim zastopnikom Svice, Bolgarije, Belgije, Rusije, Srbije in Rumunije in jih pozove, naj naznanijo

voje zahteve. Nato zboruje carinska konferenca, da določi način ustmenih pogajanj.

Ogrska v novih bojih.

Sprejem nove vlade v zbornici. „Pesti Hirlap“ poroča, da se name-rava udeležiti več članov opozicije obo-roženih današnje seje, poizkusi vodstva preprediti izgrede so ostali baje brezuspešni. V najhujšem slučaju priredi združena večina obstrukcijo. A najbrže ne bo tako hudo, če tudi Fejervary s kraljevim pismom odgodi zasedanje. Pač bodo člani večine protesti-rali, a vzeli na znanje kraljev dopis.

Fejervary in Košut. Fejervary je obiskal včeraj Košuta, s katerim se je razgovarjal nad ene uro.

Preziranje novih mini-strov. Člani opozicije se že začeli prezi-rati nove ministre. Pri pogrebu nadvojvode Jožefa je nagovoril Fejervary grofa Zichyja, a grof se je obrnil, stopil nekaj korakov nazaj in ni odgovoril niti besedice. — Tuli poljedelskemu ministru Gyorgyju se je zgo-dilo to. Novi ministri so izjavili v nekem listu, da ne nameravajo odgovarjati na osebne napade.

Liberalci so imeli včeraj zvečer sejo. Izjavili so, da so zado-voljni, ker je odstopil Tisza, a jih skrbi usodepelo nasprotstvo med kreno in večino, ki postaja že zdaj nevarno načelom ogrske ustave. Sedanje protustavne vlade liberalci ne morejo podpirati, ker ji ne zaupajo. Li-beralna stranka hoče ostati zvesta načelom nagodbe iz leta 1867. in političnim nazorom Deakevim. Proti predlogu, naj izreče stranka novi vladi v zbornici nezaupnico, je nasto-pil Tisza, ki je predlagal, naj izjavi stranka, da ne zaupa novi vladi in jo zato ne bo podpirala, a obenem tudi graja postopanje koalicije. Grof Tisza je v dolgem govoru opisoval zgodovino postanka nagodbenih za-konov in vojaške zahteve. Rekel je, da so povzročili sedanjo krizo možje, ki zastopajo načela združene koalicije, a ki nimajo po-guma najti meje za složno sodelovanje. Na-dalje je naglašal, da bi bile že davne izvr-šene izpremembe, ki jih je zahtevala svoj čas devetorica, če bi se bil zvišal ogrski proračun za 3 in pol milijona na leto. O tej seji, ki je trajala dve uri, so sklenili, da ne pride nič v javnost Predlog, ki ga je stavil grof Tisza, so odobrili soglasno in ob enem na-ročili bivšemu ministrskemu predsedniku, naj v zbornici obrazloži načela stranke.

Vprašanje o kvoti. „Budapesti Hirlap“ poroča, da je sklenil izvrševalni od-bor združene opozicije na Adrassyjev pred-log dovoliti ustavno rešitev vprašanja o kvoti.

Samostojni carinski tarif. Narednogospodarski odsek je nadaljeval včeraj razpravo o samostojnem ogrskem ca-rinskem tarifu. Izvolili so štiri pododseke, da se posvetujejo o štirih oddelkih tarifa.

Nova vlada ne dobi davkov in vojaških novincev. Na občem zboru peštanske stelice so odobrili predlog Košuta in tovarišev, da stelica vladi, ki hoče vladati proti izrečni volji državnega zbora, in ki vztraja na svojem mestu, dasi propade pri glasovanju, ne more dovoliti davkov in vojaških novincev. Uradnikom se prepove izročati davke vladi in sodelovati pri nova-čenju. Izvolili so odsek 60 oseb, ki ima dolž-nost preiskavati poslovanje uradnikov in po-speševati enakomerno postopanje stoliških uradnikov.

Neodvisna Košutova stran-ka je zborovala včeraj zvečer. Košut je na-znanil sklep izvrševalnega odbora združene opozicije, ki predlaga, naj zbornica izreče vladi nezaupnico. Predlog naj bi kratko ute-meljil poslanec Košut takoj po čitanju kra-ljevega pisma. Košutovi predlogi so bili vzeti na znanje. Košut je prosil, naj se sprejme nova vlada z največjo mirnostjo, da se tako prepredi najmanjša prilika, ki bi povzročila odgodenje zbornice. Tudi grof Apponyi je naglašal, naj z dostojnim nastopom in s slogo zastopa stranka svoja načela nasproti Ogrski in nasproti javnemu mnenju inozem-stva. O nezaupnici novi vladi so sklenili za-htevati glasovanje po imenih.

Rusija.

Demonstracija v Düna-burgu. Velika množica delavcev je upri-zorila v nedeljo v Dünaurgu demon-stracijo, pevajoč revolucionjske pesmi ter protestujoč proti obsedbi mladeniča, ki je obtožen, da je ubil policijskega uradnika.

Krvavi boj v Lodzu. Dne 19. t. m. je korakalo 2000 oseb z rdečimi za-stavami na čelu v cerkev. Psovali so med potom vlado. Kazaki so poizkušali razgnati množico. Ker se jim to ni posrečilo z biči, so pričeli streljati. Ubite so bile 4, ranjenih pa 38 oseb.

Ustrelili so višjega policista Po-greborogero v Varšavi.

Stavke napovedujejo v mo-skovski guberniji. Vojaštvo so odposlali na kraje, kjer pričakujejo stavk.

Pri protijudovskih izgre-dih v Brest-Litovsku so ubili 28, smrtno nevarno ranili 34 in nevarno 150 ju-dov. V mestu je še vse prestrašeno.

Vojno stanje na Ruskem Poljskem je odpravljeno, le v Varšavi in Lodzu ostanejo v veljavi odločbe o Obsednem stanju.

Odstopiti namerava ruski minister za notranje stvari, Buljgin, takoj, ko reši ministrski svet njegov načrt.

Nemčija in Angleška.

Angleško časopisje je pričelo jako ostro pisati zoper Nemčijo, ki je povzročila, da je moral odstopiti Angležom prijazen fran-coski minister za zunanje stvari Delcassé. Angeži pravijo, da Nemčiji ni všeč prija-teljstvo med Francozi in Angleži, in zato so nastopili proti Delcasseju. Nevarno je, ker hoče Nemčija vplivati na Francosko. Nemški državniki hočejo ločiti Fran-cosko od Angleške in jim je maroško vprašanje le pretveza.

Ustavni spor na Skandi-navskem polotoku.

Švedi v Kristianiji so skle-nili na shodu pisati švedskemu kralju, naj omogoči rešitev spora med Norveške in Švedsko na miren način.

Björnson za ljudovlado. „Daily Cronicle“ priobčuje Björnsonov dopis, ki naglašja, da žele vsi Norvežani ljudovlade. Björnson priporoča, naj sklenejo severno-ameriške Zjedinjene države, Belgija, Luk-semburška, Švica, Nemčija, Avstro-Ogrska, Švedska in Norveška medsebojno zvezo.

Adresi norveškega stor-tinga kralju Oskarju in šved-ski zbornici Norveška zbornica je sklenila na kralja Oskarja in na švedski državni zbor adresi, v katerih izjavlja: Do-godki, ki so se zgodili na Norveškem, so neizpodbitno dejstvo. Ker oba naroda ne že-lita, da se penevi zveza, ni umestno raz-motrivati razna državnopravna in ustavna vprašanja. Norveška zbornica razume te-žavni položaj v katerem se nahaja kralj. Storting pozivlja kralja in švedski državni zbor kakor tudi švedsko ljudstvo, naj rešijo na miren način razdružitev zveze, da se za-gotovita prijateljstvo in medsebojna vzajem-nost med obema narodoma. Norvežani so pripravljeni, ugoditi vsaki zmerni in opravičeni švedski zahtevi, ki bo stavljena v obrambo samostojnosti in nedotakljivosti države. Storting je prepričan, da se razvije zaupno razmerje za obrambo skupnih koristi.

Švedski državni zbor je zboroval včeraj. Predsednik je naglašal, da je izginilo upanje uzdržati zvezo Švedske z Norveško na tak način, ki otežuje vse poizkuse, da bi se zopet pričeli pogajati. Zbornični člani se zavedajo odgovor-nosti, ki so jo dolžni ljudstvu in prihod-nosti.

Francoska in nemška ar-mada.

Polkovnik Piquart je objavil te dni v „Aurere“ več člankov o francoski in nemški vojski. Njegova izvajanja so po našem mnenju precej optimistiška in malce pod-cenjujejo nemške vojaško moč. Piquart hvali posebno francosko topništvo, ki je boljše od nemškega. Francoske puške si-stema Lebel so najboljše v celi Evropi. Nu-merično sta obedve armadi francoska in nemška, precej enaki; toda baje so fran-coske železniške zveze boljše od nemških. Francoski vojak se odlikuje po lastni samo-odločbi, nemški je dobro discipliniran, pa brez iniciative. Pomanjkljivo je francosko poveljništvo, ker je needino v verskih in političnih vprašanjih. Piquart omenja, da so nemški častniki edini, a nepriljubljeni pri ljudstvu in tvorijo posebno kasto. Mi mepimo, da bi to v slučaju vojske kaj malo vplivalo, da so častniki le dobro discipli-nirani — in Nemci se na disciplino kaj dobro razumejo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Francoska zbornica je odobrila 17., 18. in 19. člen zakonskega načrta o ločitvi cerkve od države na Francoskem. Odobreno besedilo obsega določila o finančah verskih zadrug, o zvezi verskih društev in o nad-zorovanju uprave zadrug in zvez. Zbornica je sklenila, da Rouvieru ni potreba odgovo-riti na interpelaciji Archdeacona in Binderja, ki sta zahtevala pojasnil o francoski zuna-nji politiki.

Maroko.

Francoski ministrski svet se je posve-toval o važnih mednarodnih vprašanjih. Rouvier je poročal o pogajanjih z Nemčijo, ki bodo pojasnila razmerje v Mareku. Ma-roški sultan ni voljan dovoliti zgradbe pri-staniškega nasipa v Tangeru nemški tvrdki, ker je nejevoljen, da Angleška ugovarja konferenci, ki bi se pečala z marošskimi vprašanji Francoska se namerava udeležiti konference, ki jo želi maroški sultan.

Balkan.

V solunskem vilajetu blizu samostana sv. Atanazija je trajal boj med grško četo

in med turškimi vojaki nekaj ur. Med čet-niki je več dijakov atenskega vsučilišča in grških častnikov, ki organizirajo čete. Pri enem jetniku so našli pismo na grškega konzula Karamilosa v Solunu, ki ga dolže, da je v zvezi z grškimi četniki.

Boji na Balkanu. Bolgarske vstaške čete so ubile v zadnjem času 640 pristašev grškega patriarha. Našli so pismo glavnega bolgarskega vstaškega odbora, ki priporoča načelnikom bolgarskih čet, naj prenehajo z boji, ker uničujejo Turki srbske in grške čete.

Mobilizacija. Turčija je mobi-lizirala del IV. armadnega zbora, da ojači posadke ob meji pri Erzerumu. Turčija na-znanja, da mobilizira zaradi vstaje v Ruski Armeniji in med Kurdi.

Combova politika obsojena.

Bivši francoski minister za mornarico pariški poslanec Lockroy je v Bordeauxu govoril o položaju. Rekel je med drugim: Francoska je zdaj v jako nevarnem polo-žaju. Da je pričela Nemčija opominjati Fran-cosko, je povzročilo to, ker se Combova vlada ni prav nič pečala z vprašanji zu-nanje politike. Combes je imel z izgnanjem minihov veliko posla, da je vsled tega za-postavil popolnoma ravnodušno starostno preskrbo za delavce in pa vsa vprašanja zunanje politike.

Preosnova laške mornarice sklenjena.

17. t. m. so se vršili v italijanski zbor-nici burni prizori. Šlo se je za to, če odobri zbornica mornariški načrt in preide k po-svetovanju glede posamnih točk. Bissolati in Sonnino sta sijajno govorila proti načrtu. Sonnino je naglašal, da še ni sklenjeno, po-stopati proti nerednostim, ki so se vršile v mornariški upravi in da mednarodni položaj ni tak, da bi Italija morala s tolikimi finanč-nimi žrtvami pomnožiti svoje brodeve. Pri peimenskem glasovanju je pomagala vlada. Dobila je 272 glasov, dočim je le 85 bilo proti.

Kralj Oskar — znanstvenik.

Oskar II., kralj švedski, rojen 1829. v Stokholmu, se bavi z znanstvom in lepo-slovjem. Studiral je na starodavnem vsučilišču upsalskem in se odlikoval posebno v zgodovinski in modreslovni stroki. Potem je služil v mornarici, potoval na fregati okoli sveta in uvel v mornarici mnogo važ-nih reform. Dalje časa je bil urednik „Ar-hiva za vojno zgodovino“, spisal mnoge monografije o vojaških stvarih, oživil delo-vanje znanstvene akademije in konservatorja in se tudi bavil s pesništvom. Opremil je Nordenskjöldovo ladjo „Vega“, ki je plula na severni tečaj in se je zanimal za vsako ekspedicijo. Oskar II. je izvrsten matematik. Ustanovil je „Internacionalni žurnal za ma-tematiko“ in je tudi sam spisal vanj mnogo razprav. O poetičkem čutu kraljevem in njegovi veliki estetiški izobrazbi priča nje-gov „Dnevnik“ in njegove pesmi. Pesmi je akademija znanosti večkrat odlikovala, ne da bi vedela za avtorja. Kralj Oskar II. je prevel „Torkvata Tassa“ Goethejevega in nekaj Herderjevih del.

Štajerske novice.

Š Zborovanje štajerskih ka-toliških delavskih društev. O binkoštnih praznikih je zborovala zveza šta-jerskih nemških katol. delavskih društev. Zveza šteje 38 društev s 5800 člani. Raz-pravljali so o nameravanem vladnem načrtu glede izpremembe delavske zakonodaje. Sklenili so, naj zvezino načelni-štvo zakonski načrt natančno preuči. Na-dalje so sklepali o ustanovitvi delavskega glasila za štajerska katol. nemška društva, o organizaciji delavske mladine, o agitaciji in o ustanovitvi knjižnic ter podporne bla-gajne za slučaj smrti.

Š Na izletu celjskih samcev v Vrnsko dne 18. t. m. se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 22 K 24 v.

Š Velik volilni shod v Mari-boru be v sredo, 28. t. m. v „Narodnem domu“. Govoril bo slovenski kandidat g. župan Sinko iz Središča. Slovenci v Mariboru, dolžnost v aša je, da pridete vsi na shod!

Š Volilce v volilnem okraju Maribor-Ptuj opozarjamo pred vsem na to, da bo sedaj volitev tajna, ne tako, kakor zadnjikrat, ko je moral vsakdo ust-meno voliti. Slovenski kandidat za državno-zborsko skupino Maribor-Ptuj je g. Jožef Sinko, župan v Središču.

Š Bombna afera v Ljubnem je bila le pobalinska šala. Ko so preiskali plehnati zaboj, so našli v njem kolefonijo, ogljeni prah, nekaj kroglic in žrebljev za črevlje. Povrh pa je bila napravljena pri-prava za vžiganje.

Š Spolirana pisma. Stražnik po-staje Zidan most Franc Sorko je dobil da-rilo 100 K, ker je omogočil, da so odkrili spoliranje pisem in zavojev na progi Trst-Dunaj in zaprli krivca Niemetza, ki pride kmalu pred celjske protnike.

Š Vastian v Ptuj. V ponedeljek je Vastian govoril v Ptuj na shodu, kate-rega se je udeležilo 150 oseb, prejšnjega Pfrimerjevega shoda se je udeležilo 45 oseb. Na shod je prišel tudi Ornig. Pred tem sho-dom je Vastian razvijal svoj program pred ptujskim obč. zastopom. Vastianu so na shodu poklonili velikanski šopek plavic in hrastevih listov.

Š Utonil je v Mariboru v Dravi 10 letni sin udove Branecker.

Š Storski luterani. Ob strašnem pijančevanju, ki se ga pred tedni uprizorili celjski losvonromovci v Storah, kamor so šli kupovati duše štajerskih delavcev, so se zavezali, napiti do mrtvega, razni Storja-narji, da jim prodajo duše. Ko so se strez-nili, so se kesali in objokovali zmoto, da so se zapisali protestantom. Ali niso več mogli nazaj. Z raznimi grožnjami apelaci-jami na možke čast, z najostudnejšim tero-ziranjem so celjski protestantje dosegli, da je do danes 7 Storjancev prestopilo v pro-tesantizem. V nedeljo so imeli v ondotnem katoliškem šols-kem vrtu luteransko opra-vilo. To je nekaj nečuvenga!

Š Umrl je v Celju davčni oficijal g. Franc Kunej.

Š Strela je ubila v radgonski oko-lici 14letno hčerko gostilničarja Mariča. Strela je udarila v gostilno.

Š Dopolnilne volitve v šta-jerski deželni zbor. Pri dopolnil-nih volitvah v štajerski dež. zbor iz sku-pine veleposestva sta bila izvoljena posest-nik Rihard Klammer in Oton baron Fraydenegg.

Š Krajevna imena. Kako krvavo potreben bi bil slovar krajevnih imen, o katerem se je govorilo na zadnjem časnika-rskem shodu, priča „Vozni red“, ki so ga dobili naročniki „Slovenca“. Tu se be-rega imena postaj na Štajerskem kakor: Packdorf (ali ni slov. imena?), Kostrajnica nam. Kostivnica, Polstrava nam. Središče, Miksavar nam. Macinci, Csakatur nam. Ca-kevec, Zgornja nam. Gornja Radgona, Ra-denske toplice nam. Radenci itd. „Ma-tica“ na noge! Že dovolj dolgo ča-kamo slovenskega atlanta in slovarja krajevnih imen!

Š Trbovlje. Moška in ženska podružnica sv. Cirila in Me-toda za Trbovlje in okolico priredita dne 9. julija slavnost (koncert) s petjem, tamburanjem, deklamacijami itd. Cisti dobiček je namenjen družbi.

Š Umrl je v Gradcu umirovljeni dež. finančni ravnatelj Jožef vitez Marcher.

Š Utonil je v Dravi pri Ptuj šolar Franc Pušaner.

Š Mesto sekundarija je izpraz-njeno v mariborski bolnici, ker je g. dr. J. Majciger odložil to mesto.

Koroške novice.

k Slovenci, pomagajte zidati „Učiteljski dom“ v Celovcu! Pod tem naslovom je izšla ravnekar iskren brošurica 24 strani. Najtopleje pripo-ročamo!

k Proti laški meji je odšlo te dni iz Celovca na orožne vaje 360 rezer-vistov. Vaje imajo v Zilski in Leški dolini. Tam ostanejo 20 dni.

k Nove zvonove za cerkev v Po-rečah ob Vrbskem jezeru blagoslovi mil. g. knezoškef dr. Kahn dne 21. jun. Cerkev sama bo dozidana do meseca avgusta t. l. in takrat blagoslovljena.

k Duhovske vesti. Župnikom na Brnci je imenovan č. g. Fr. Katnik, župnikom v St. Lenartu v Labudski dolini č. g. H. Atzlhuber, kanonik v Brežah. — Razpisana je do dne 28. jul. župnija Dholica.

k Nevarno obolela je pred-nica celovskih uršulink M. Gabrijela Lach-ner. —

Dnevne novice.

Preganjavcem „Domoljuba“ — dolg nos! Kakor lovski psi za div-jačino so se spravili naenkrat liberalni učitelji na „Domoljuba“ in „Slovenca“. Sklice-vali so se na „cesarsko postavo“, na „vi-soke naredbe“, na „višje predpise“, in zlasti na znani odlok c. kr. dež. šolskega sveta kranjskega. Posledica temu je bila interpe-lacija poslanca dr. Susteršiča in tovarišev v državnem zboru. In ta je imela sijajen uspeh, kajti z Dunaja je primarširal na Kranjsko dolg nos, ki je nastopil potom c. kr. deželnega šolskega sveta svoje potovanje po vsej lepi kranjski deželi. Evo šolskim straho-vladarjem najnovejši odlok c. kr. deželnega šolskega sveta:

C. kr. deželni šolski svet za Kranjsko št. 2694. Ljubljana, 7. junija 1905.

C. kr. deželni šolski svet je izvedel, da se naredba od 29. januarja 1905., št. 4091 iz 1904., katera zabranjuje šolskim otrokom

raznašati političke časopise, ker to nasprotuje določbam § 27. šolskega in učnega reda, napačno tolmači, češ, da je s tem sploh brez vsake omejitve prepovedano porabljati šolske otroke za raznaševalce političkih časopisov.

To daje c. kr. deželniemu šolskemu svetu povod, da c. kr. okrajnemu šolskemu svetu objavi sledeče, da se po tem ravna in pouči njemu podrejena šolska vodstva: Omejenjena naredba se izrecno naslanja na določbe § 27. šolskega in učnega reda, po katerih je prepovedano učitelju, narečati šolskim otrokom opravljati posle, ki se ne strinjajo s šolsko disciplino ali pa niso v nobeni zvezi z učnimi nameni.

Zato je jasno, da se prepoved na omenjeni način porablja šolske otroke, nanaša zgolj na učitelje, ne pa na osebe, ki niso podrejene disciplinarnim predpisom šolskih postav.

Zato se ta naredba tiče duhovnih pastirjev, ki poučujejo v šoli krščanski nauk (kateheti) le v toliko, v kolikor so veroučitelji po § 7. postavah od 20. junija 1872., št. 60 R. G. Bl. podrejeni disciplinarnim naredbam šole, torej le tedaj, če pri poučevanju ali pa sploh v šoli naročajo šolskim otrokom, da donesajo političke časopise tretji osebi ali jim dajo na to nanašajoča se navodila.

C. kr. deželni predsednik: Hein m. p.

Kakor se vidi, je interpelacija naših poslancev dosegla popoln uspeh — varstvo državljanov pravic proti nečudenemu terorizmu nasprotnikov ljudskega časopisa. A značilno je, da je moral šele z Dunaja priti tak pouk in da je morale c. kr. učno ministrstvo poseči vmes, da se nam varujejo najbolj enostavne osebne pravice. Ne vemo, s kakimi čuvstvi je ekselencia g. baron Hein podpisal ta najnovejši odlok, a v tolažbo mu povemo, da še nikdar ni podpisal bolj pravične in koristne stvari. Za nas je nasprotovanje le častno in koristno. A ta uspeh je še posebno poučen zato, ker nam kaže po kakšnem potu je še mogoče danes doseči kaj pravice. Na deželi so učitelji prvi odlok v šoli otrokom razlagali na kaj čudne načine. Povsod, kjer je učitelj otrokom govoril v smislu, ki ga označuje najnovejši odlok za napačnega, mora zdaj učitelj v šoli pred otroci svojo zmotno popraviti in prejšnje ukaze preklicati. Katerikoli od takih učiteljev ne bo preklical, naj senam naznani, da bomo preskrbeli za njegovo discipliniranje!

Dr. Tavčarjev nastop pri debati o kongruu in pedrobnosti, ki so mu sledile, so delo slovensko nemške zveze, ki je hotela s tem odvrniti pozornost od domžalskih dogodkov. Ti dogodki so silno neljubi generalom slovensko-nemške zveze, in zato so sklenili, da s „farško gonjo“ vse stvar preupijejo. S tem, da pokažejo razdor med slovenskimi poslanci na Dunaju, so hoteli odbiti ost slovenski interpelaciji. Zato se je zopet našla lepa družba Tavčar-Barbo-Stein. A ta žalostni peizkus združenih slovenskih liberalcev, vsemencev in socialnih demokratov, da bi oblatili pred svetom „Slovansko zvezo“, se je popolnoma ponesrečil. Tisti grof Barbo, ki je že v kranjskem deželnem zboru kazal svoje grofovsko oliko, je zopet mešetaril, da bi izpodkopal čast slovenskim poslancem. On je povsod zraven, kjerkoli more Slovenec kaj škodovati. Njegove zveze s Steinom datirajo še od l. 1901., ko je on uprizoril vsenemško gonjo proti slovenskim poslancem. Od tega časa je vedno pri delu, zlasti pa, odkar je vsled slovensko-nemške zveze prišel celo v c. kr. deželni šolski svet in v deželni odbor kranjski, dela z vsemi silami na škodo slovenske narodnosti. Njegov tovariš je dr. Tavčar, s katerim dela skupno, kakor se je zdaj zopet videlo. Po skupnem složnem nastopu vseh slovenskih poslancev bi se bile zdaj na Dunaju dale kaj doseči proti tendencam deželne vlade, a Barbo in Tavčar sta hotela zopet dokazati, da je tak nastop nemogoč. Vsenemški in socialdemokratski pomagači služijo le v dokaz, kak značaj ima ta nesrečna zveza, ki mori vse naše narodno življenje. Pa čembolj bodo sramotili naše poslance, tem višje bodo stalioni v očeh parlamenta in slovenskega ljudstva, in tem globlje se bodo poglobili pristaši liberalne zveze. Oni drugim jamo kopljejo, a padli

bodo sami vanjo. Kako smešen prizor je to, ako kak Stein očita Sukljetu nepoštenost, a se sklicuje na — grofa Barbota, ki tiči strahopetno v ozadju, in na „Slov. Narod“, o katerem zadostuje, da se le en dopis v zbornici prebere, pa spozna ves svet njegovo lažljivost! Liberalci se naj nekaj nad takim junaštvom, ki kaže le njihovo absolutno politično nezmožnost!

Blamaža — vedno hujša. Vsakdo bi pričakoval, da bo „Narod“ imel toliko ozira na svoje brave, da jim bo popravil svoje gorostasno državnozbornsko poročilo o zadnji debati, ko je videl dr. Kreka se smejeti in dr. Susteršiča begati po parlamentu, dasi sta bila oba v Ljubljani. A ne! On ima prav, „Slovenec“ pa ne! Kaj take bagatele! Neki „mlad žurnalist“, ki so ga baje nastavili na Dunaju, se je nekoliko zmotil; kaj to? In slednjič izvaja „Narod“ še impertinentno posledico, da je pri tej stvari „Slovenec“ „prišel na psa“! Tako nizko so padli ti žurnalisti. Sami fabricirajo v Ljubljani lažniva poročila v svojem sirovem pouličnem tonu, in na to se še predrznejšo svoje izmišljotine braniti in napadati poštno poročevalce. A zato jih zadene le zaničevanje vseh poštenih ljudi.

„Skof in Domžale“. K lažem „Naroda“ in nemških listov o ljubljanskem škofu moramo dostaviti še nekaj odgovora. Resnica je, da se knezoškof niti v Mengšu niti v Domžalah ni znanih izgrediv niti z besedice dotaknil, kakor smo že brzojavno poročali. V Mengšu sploh o tem govoriti ni mogel, ker je prišel naravnost iz Rima v Mengeš, kjer je zjutraj birmoval in propovedal, izgrediv se se pa šele tisti dan zvečer vršili. Kar se pa Domžal tiče, ve pa tudi vsakdo, ki je bil pri škofovem govoru, da domžalskih dogodkov in izgrediv še omenil ni. Nasprotno je le res, da je ravno v Domžalah navdušeno povdarjal, da ljubim svoj krasni slovenski materni jezik in da ostanimo zvesti veri sv. Cirila in Metoda. To je resnica. Ali „Narod“ seve noče popraviti krivice, ki jo je storil knezoškofu. Očividno je pa, da je „Narod“ imel namen, knezoškofa v najslabšo luč postaviti. To je res nekaj tako nečudenega, da kaj tacega še nismo doživeli. „Narod“ naj pusti škofa pri miru, ki je čisto nedolžen pri tej stvari, pa naj tako odločno napade barona Heina, če ima pogum!

Južna železnica izdala je na vse čuvarje in železniške delavce cirkular, da svoje prošnje in pritožbe ne smejo več oddajati v sekcijah in ravnateljstvu ustmeno temveč izključno le ustnemeni potom. Ta ukaz je za omenjene železniške uslužbence zopet težak udarec. Ako oddajajo svoje prošnje in pritožbe službenim potom, ne dobijo od nikoder rešitve; ako povprašujejo po dolgem času svoje predstojnike o rešitvi, o tem nikdo nič ne ve in vse vloge ostanejo desti krat za večno nerešene. Zato so se podajali uslužbenci o počitku in prostih dnevih k predpisanim oblastvam in vlagali prošnje oziroma pritožbe ustmeno. Sedaj se jim je še ta pot prepovedala in uslužbencem se je vzela vsa prostost do prošnji in zadoščenju. Čudno notranjo organizacijo razvija ta železnica. Ni čuda, da so uslužbenci vedno bolj nejevoljni.

Samoumor na grobu zaročnice. V Zagrebu se je ustrelil na grobu svoje nedavne umrle zaročnice Anice Nemet l. 1881. v Krškem rojeni Vilko Kostinčič, odvetniški solicator.

Glavni dobiček državne dobrodne loterije (200.000 K) je zadela srečka, ki jo je neka graška trafika poslala s tremi drugimi vred nazaj na ravnateljstvo ker teh srečk ni mogla prodati.

Miliarija. Sedaj se je zrodil na Dolenjskem tretji slučaj, da je možki obolel na miliariji. Oboleli je neki Darović iz Hruševca. Od začetka epidemije je na 39 krajih obolelo 117 žensk in 3 možki. Od teh bolnikov je umrlo 21 oseb.

Zblaznela je v Gradiški kuharica Ana Leskovec, doma s Štajerskega.

Dunaj v razvalinah. Včeraj so bile razširjene po Zagrebu vesti, da je Dunaj porušil potres in da je že 75.000 mrtvih. Ves Zagreb je bil razburjen. Kmalu se je pokazalo da je Zagrebčane nekdo potegnul.

Obesil se je v Kamni Gorici posestnik Andrej Babnik.

Ubil se je posestnik Janez Strauss iz Podzemlja. Padel je z voza.

Srbi na Slovenskem. Vsi srbski listi pozivljajo Belgrajce, naj napravijo dne 7., 8. in 9. julija izlet na Sloven-

sko ter obiščejo pestojanske jame, Ljubljano in Zagreb. V ta namen prirede poseben vlak, da si ogledajo krasote slovenske zemlje. Misel izleta je sprožil poveljnik belgrajske žandarmerije, podpolkovnik Janko Vukasović, edini slovenski častnik v srbski armadi. Izlet pa bode vodila vseučiliška mladina, zbrana v društvu „Slovanski jug“.

Ponesrečeni hlapec. Trgovka za bučelami vdova Cila Ambrožič v Mojstrani poslala je svojega hlapca z vprego po mah. Med tem, ko je 39 let stari hlapec France Verhunc mah nabiral, krenila je kebila proti Mojstrani. Verhunc je hitel za njo, a pri tem se pa spodtaknil ter padel kake 10 m navzdol v neko mlakužo. Pri padcu se je ob neki kamen tako nesrečno ob glavo zadel, da je takoj umrl.

Izredne premostitve polkov se zopet izvrše jeseni. Južni kori se pomnože. Dunajsko garnizijo vedno zmanjšujejo. Letos so prestavili dva trdnjavska topniška polka na Tirolsko, lani so pa odpotali tretji tirolski polk cesarskih lovcev. Sedaj pa odide z Dunaja še korni topniški polk, ne da bi ga nadomestili z drugim.

Poštna vesti. Imenovan je g. Rudolf Dominik za poštnega ekspedijenta v Crnem vrhu. Poštna ekspedijentinja gđ. Ivana Završnik je imenovana za poštno pomožno uradnico v Berovnico. Prestavljena sta poštar g. J. Muršec iz Bovca v Železnike in pomožni uradnik g. Filip Zavadlov iz Ljubljane v Trst.

Primorske novice. Nov namestnik istrskega deželnega glavarja. Deželni glavar istrski dr. Rizzi je sprejel odstop dr. Ivana Cleve, dosedanjega glavarjevega namestnika pri predsedstvu deželnega zbora in je imenoval mesto njega za namestnika dr. Inocenca Chersicha. — V Rovinju je imel politički shod Bartoli, predsednik „meščanske zveze“. Pezval je Italijane, naj bodo složni in naj se ne dajo „zapeljivati“ Slovanom. Pravi, da ne bo laška večina v istrskem deželnem zboru odnehala, dokler ne popravi vlada krivice s tem, da ustavi slovanske odgovore na slovanske interpelacije. — Delavski shod se je vršil 19. v Trstu na odprtem prostoru med ladjedelnicami sv. Marka in Lojdozovim arzenalom. Pittoni je v imenu delavstva protestiral proti nameravani odpustitvi mnogih delavcev pri Lloydju in dolži vlado in zbornico, da je kriva, da primanjkuje pri Lloydju dela. Kurjač Castro je napadal ministra Calla, ki ni izpolnil obljub, ki jih je dal tržaškemu delavstvu. — Na pomorskem oddelku c. kr. akademije za trgovino in navtiko v Trstu bodo vpisovali gojence za drugi pripravniški in prvi tehniški razred 14. in 15. julija. — Za nedeljski počitek je v Pulju nastalo živahno gibanje med trgovci in obrtniki. Puljski magistrat je v svojih uradih že uvedel nedeljski počitek; v nedeljah posluje na magistratu le en uradnik od 9—12. predpoldne. — Za hrvaške učitelje nimajo denarja! Deželni odbor poreški je javil c. kr. dež. šolskemu svetu, da ne more dovoliti, da se nadučitelj hrvaške ljudske šole v Buzetu poviša v I. plačilni razred, ker odbor nima zato potrebnega denarja!

Goriške novice. Izpit usposobljenosti za otroške vrtarice so napravile Slovenke, gospodične: Čebokin Julija, Durjava Ana, Gonic Jozefa, Sluga Ida, Zorc Emilija. — Vojaške vaje 56. brigade v goriški okolici bodo 26. do 30. avgusta. Od 31. avgusta do 5. septembra bo imela vaje med Gorico in Korminom 28. divizija, od 5. do 7. septembra 28. in 22. divizija okoli Ajdovščine in zahodnega krasa. Kor-nih vaj se bo udeležilo 13 pehotnih, 3 lovskih, 12 domobranskih polkov, 8. divizija topništva in 6 huzarskih eskadronov. Vsega skupaj bo 16000 mož. — Stavka mi-zarjev in voznikov ponehuje. Delodajalca, gospoda Resberg in Cattaruzza sta popolnoma pristala na zahteve delavcev ter jim dovolila deveturni delavnik in za 20% povišane plače, gospodje Colmano de Zorzi, Alojzij Marchiori, Stefan Rjavic, Anton Zian in Anton Dobrigna so pa pristali na deseturni delavnik in na 10 odstotkov povišanja plače. — Vozniki se bodo tudi v kratkem poravnali z gospodarji. — Kaj vse pokradejo. Mihael Clede je v Solkanu svojemu lastnemu bratu hotel ukrasti psa varuha. Odpel mu je verigo in ga vlekel seboj do Gorice. Domačini, ki jim je ukradel psa, so hiteli za njim in mu hoteli odvzeti psa. Tat pa je potegnil nož in ranil z njim Jozefa Nibranta. Surovega ničvredneža so potem aretirali policaji — Gradiška. Otvoritev prekopa 25. t. m. bodo tu slovesno otvorili nov prekop, ki namaka tržiško polje. Slavlju bosta prisostvovala dva ministra, ces. namestnik, nadškof in druge odlične osebe. V Zagradu bo slovesna sveta maša, v Ronkiju pa banket. — Nesreča. V Rihembergu pod gradom se je v četrtek zjutraj pri kopanju preseka za novo železniško progo zgodila sledeča nesreča: Ko so

bile mine že izstreljene in so se že vrnili delavci vsak na svoje mesto, utrgalo se je na vrhu preseka nekaj kamnov, izmed katerih je eden, še precej velik, zadel delavca Mihaela Furlan iz Brji ravno na glavo ter mu razkral črepinjo. Mihael je bil na mestu mrtve. Zapušča vdovo in osem nepreskrbljenih otrok.

Na adresu uprave državnih železnic. Kolodvor, zlasti pa blagajna v Trbižu, sta bila že neštetokrat predmet javnih pritožb. Zlasti blagajna ne zadošča za tamošnji velikanski promet v poletnem času, posebno ker vlada tam neomejen nered. Celu uro treba se ruvati, predno se dobi vozni listek, o čemur se je pisec teh vrst te dni osebno prepričal. — Pravi škandal pa je, da v Trbižu, kjer se vozijo v ogromni večini Slovinci, železniški uslužbenci ne razumejo našega jezika, oziroma ga nečejo razumeti. Ali bo že konec takih razmer? — Tudi v higieničnem oziru manjka vsega, kar bi bilo v korist potujočemu občinstvu, zlasti pa so stranišča v slabšem stanju, kakor kje v centralni Afriki.

Vesti iz naše mornarice. Ladja „Hippes“ odide iz Pulja v Kotor, da izvrši strelne vaje v luki kotorski. V Pulj se bo povrnila 31. decembra bojna ladja „Kaiserin Elisabeth“, ki je doslej bila nastanjena v vzhodni Aziji, da štiti avstro-ogrsko podanike v rusko japonski vojski. Mesto nje odide v Azijo „Kaiser Franz Joseph I.“ Ladja „Panther“ odpluje pod poveljstvom fregatnega kapitana pl. Höhnela v Avstralijo in Novo Zelandijo, da proučuje avstralske razmere.

Slovensko časopisje v Ameriki. V New Yorku je prišel izhajati šaljiv slovenski list „Komar“.

Italijanski dijaki za laško vseučilišče. Italijanski dijaki so poslali laškemu državnozbornemu klubu spomennice, kjer prosijo klub, naj se nameravana italijanska univerza ustanovi v Trstu. Vsak drug načrt naj poslanci energično zavračajo. Konečno pravijo: „Italijanski dijaki bi vsakega tovariša, ki bi se upisal na laški univerzi, ki bi ne bila v Trstu, smatrali za izdajalca Italijanstva. Menimo, da ne bo tako hudó.“

Brezplačne brzojavke. Poštna uprava je sklenila, da sočasno vse brzojavke, ki jih pošiljajo oblasti in njeni organi v slučajih, ko se gre za javno varnost, požare, železniške nezgode in dr., brez takse, ako imajo le ta namen, da prizovejo pravočasno pomoč.

Ljubljanske novice.

Ij Spored procesije presv. Rešnjega Telesa v stolnici. Ob 8. uri slovesna pontifikalna sv. maša. Okolu pol 9. ure se prične pomikati procesija, ki gre: Po Glavnem trgu skozi Spitalske ulice pred frančiškansko cerkev: I. blagoslov. — Skozi Wolfve ulice, mimo „Zvezde“ (blagoslov c. in kr. vojaštva) in Gosposke ulice pred Križevniško cerkev: II. blagoslov. — Skozi Križevniške ulice, čez šentjakobski most pred šentjakobsko znamenje: III. blagoslov. — Po Starem in Glavnem trgu pred mestno hišo: IV. blagoslov. Razvrstitev: 1. Župne procesije z banderi: a) trnovska, b) frančiškanska, c) šentjakobska. — 2. Sole: a) nemška deška šola, b) III. mestna ljudska šola, c) I. mestna ljudska šola, d) strokovna šola, e) pripravnica, f) II. gimnazija, g) I. gimnazija. — 3. Stolno župno bandero sv. Nikolaja. Trgovska šola — 4. Društva: a) Odposlanstvo „Kršč. soc. zveze“ z zastavo, b) „Katol. društvo rokod. pomočnikov“ z zastavo, c) bandero tesarjev, d) pekovsko bandero. — 5. Tretjeredniki z banderom. — 6. Dekliška Marijina družba z banderom. — 7. Uršulin-ska Marijina družba z zastavo. — 8. Bandero „Naše ljube Gospe.“ Zenske svetilke. „Krščanska ženska zveza“. — 9. Bandero presv. Rešnjega Telesa. Moški svetilke. Moška Marijina družba. Vincencijeva družba. — 10. a) Dečki, b) deklice z (neprižganimi) svečami. — 11. C. in kr. vojaštva I. oddelek. — Vojaška godba. — 12. Mestni magistrat. — Trgovska zbornica. — C. kr. uradniki. — Deželni odbor. — 13. Oo. frančiškani. — 14. Duhovščina in Presvetli z Najsvejšim. 15. C. kr. deželni predsednik z uradniki deželne vlade. — 16. C. in kr. vojaštva II. oddelek — Opomba. Udeležniki procesije naj skrbno, da se procesija ne trga in da se po danem blagoslovu kar najpreje uredi in jamejo dalje pomikati. —

Takt in pijeteta zahtevata, da so vsi, ki procesijo ob strani gledajo, odkriti, zlasti še pri blagoslovih, in da se vedejo povsem dostojno in spoštljivo.

Ij **Procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici** se udeleži jutri po odposlanstvu tudi „Slov. kršč. soc. zveza“ z zastavo. Zbirališče ob 8. uri dopoldne v društvenih prostorih v hiši stavbinske družbe „Union“ v Franciškanskih ulicah.

Ij **Prihodno nedeljo na Bled in v Gorje**. Opozarjamo na tozadevno naznanilo v oddelku „Slov. kršč. socialna zveza“.

Ij **Ogenj**. Včeraj je gorel Auerjev kozolec ob prisojnih ulicah. Ogenj je deloma uničil seno in streho. Skode je okoli 500 kron.

Ij **Sport brez koncesije**. Agent Gabrijel W. se silno rad krega po Ljubljani z ljudmi in vsakega, ki mu ni ljub, trešči ob tla. Poškodoval je že več ljudi. Ker za tak „sport“ ni koncesije, se bo vroče-krvni agent moral zagovarjati pred sodiščem.

Ij **Društvena godba** priredi jutri popoldne koncert na Drenikovem vrhu. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina prosta.

Ij **Za fond Prešernovega spomenika** je nabrala gđc. Angela Zalaznikova v Ljubljani in na Vrbi ob izletu „Glasbene Matice“ 153 K 28 h. Naj bi jo posnemali Slovenke po vseh slovenskih deželah!

Ij **Temelj za Prešernov spomenik**. Temeljna globina 9 metrov je za Prešernov spomenik že izkopana ter so se zidarska dela že pričela; kamnoseška dela, ki jih izvrši gospod Alojzij Vednik, morajo biti do srede avgusta t. l. gotova, tako da se spomenik odkrije v prvi polovici meseca septembra t. l.

Ij **Velika veselica na korist Prešernovemu spomeniku** se bo kakor smo že omenili vršila dne 16. julija t. l. v „Zvezdi“. Konstituirali so se odseki damskega odbora in odseki gospodov. Za to veliko veselico na korist fondu Prešernovega spomenika, ki potrebuje še okoli 14.000 K, je tudi na deželi veliko zanimanje ter se prirede 16. jul. od raznih strani posebni vlaki.

Ij **Zadnja javna vinska pokušnja** v tej seziji je nocoj od 8.—10. ure. Opozarjamo še enkrat, da dosedaj še neporabljeni odtisni kuponi, so le še za nocojšnji večer veljavni. Pri današnji pokušnji bo 14 različnih delovinskih in vipavskih vinskih vzorcev na razpolago.

Ij **Dva koncerta** bodo jutri na vrtu Gössove pivnice na Sv. Petra cesti. Dopoldne ob 10 uri se prične koncert društvene godbe. Zvečer ob pol 9 uri bo koncert vojaške godbe. Vstopnina pri obeh koncertih prosta.

Izpred sodišča.

Nepoštenidela vec. Iv. Mavc, krojaški pomočnik v Ljubljani, je svojemu mojstru Ivanu Ocvirku izmaknil ure z verzičico, katere reči je za 3 krone zastavil, Antonu Stavniku je pa vzel mošnjček z vsebino 60 K 60 h. Mavc odkrito tatvino prizna. Dobil je za to tri mesece težke ječe.

Konkurz napovedal je bivši trgovec Ferdinand Keršič v Spodnji Šiški. Primanjkljaja je bilo 3800 kron. Priosejano mu je bilo osem dni ostrega zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 21. junija. Pri občinskih volitvah v slov. Plajbergu so zmagali Slovenci v dveh razredih. Zopet ta občina naša!

Jesenice, 21. junija. Danes je bil slovesno prebit karavanški predor.

Maribor, 21. junija. Včeraj popoldne se je ustrelil v Gradcu mariborski trgovec z oblekami trdke Netschek, strastni nemškonacionalni agitator Viktor Haas

Budimpešta, 21. junija. Na tisoče broječa množica je danes že na vse zgodaj oblegala poslopje državnega zbora. Več ur pred pričetkom državnozbornske seje so bile galerije tako natlačene polne, da so se opetovano vršili spopadi med občinstvom. Osem žensk so nezvestnih odnesli z galerij. Navzoči so skoro vsi poslanci. Novi ministri so zbrani v Fejervarijevi sobi in čakajo, da zbornica reši formalitete. Vsakega opozicijskega vodja zbornica pri vstopu pozdravi z „Eljen“ kliči. Ob pol 11. uri otvori predsednik Justh zasedanje. Citajo zapisnik, interpelacije, uložene predloge. Justh naznani, da je justični minister odložil svoj mandat. — Večina razveljavi Perczlov mandat. Bati se je bilo; da pride že tu do škandalov. Desnica razburjeno

protestira, koalicija ploska in posl. Barabas vihti bel robec, kakor je to storil Perczel dne 18. novembra. Ob 11. uri vstopijo novi ministri. Ko pridejo do svojih sedežev vsuje se nanje pleha psovki: „Lopevi!“ „Hlapci!“ „Avstrijski vojaki!“ itd. Voditelj opozicije se posreči napraviti mir Fejervary poda predsedniku kraljev reskript in pravi, da bo neva vlada poizkušala ublažiti razmerje. Nato izroči predsednik še en kraljev reskript, v katerem je — odgojen zbornice. Predsednik se brani prečitati drugi reskript, predno prvi ni rešen. (Burno ploskanje, razburjenje narašča). Fejervary odločno zahteva, da se prečita takoj drugi reskript, češ: „Ko kralj govori, ga mora narod takoj čuti!“ Med tem časom se je več poslancev oglasilo k besedi. Košut ostro šiba Fejervaryja. Tisza predlaga, naj zbornica glasuje o tem, ako se naj takoj prečita drugi reskript, Andrassy je za to, da se prečita, Polonyi protestira. Velik škandal. Predsednik prekine zbornico. Ko predsednik sejo zopet otvori, pozove zbornico k glasovanju. — Zbornica z večine sklone, da se drugi reskript ne prebere takoj. — Fejervary zakliče v zbornico: „Tu ste kršili ustavno navado!“ Pri teh besedah vsi ministri zapuste zbornico. Predsednik protestira, da bi ministrski predsednik kritiziral zbornične sklepe. Košut zopet govori in predlaga nezaupanje Fejervaryju. Sprejeto. Nato predsednik prečita med silnim viharjem drugi kraljev reskript, ki odgoji zbornično zasedanje do 15. septembra. Predsednika je zbornica opetovano na tak način motila, da je mural dvakrat prekiniti seje.

Dunaj, 21. junija. „Slovanska zveza“ se je danes vnovič posvetovala o položaju. Sklenila je počakati današnje izjave barona Gautscha, nakar se bo zopet posvetovala in določila nadaljne svoje stališče.

Dunaj, 21. junija. Vlada je v današnji seji državnega zbora odgovorila na interpelacijo Klofačevo v zadevi prepovedi sokolske slavnosti na Dunaju. Klofač je predlagal naj se o tem otvori debata, a zbornica je ta predlog odklonila. Grajalni odsek je predlagal naj se soc. demokratskemu posl. Elderschu izreče graja, ker je z medklicem razžalil posl. Holanskega. Sprejeto. Sedaj govori Gautsch.

Dunaj, 21. junija. Pri Slovencih je izjava Gautscheva napravila silno neugoden utis, ker ni niti z besedico omenil ustanovitve slovenskega vseučilišča. Proti temu bo „Slovanska zveza“ zavzela stališče. Gautsch je v svojem govoru oziral se samo na razmere na Češkem in Moravskem ter naznanil ustanovitev dveh vseučilišč na Moravskem, za kar bo treba 25 milijonov kron. Če bi se stranke o tej vsoti ne zedinile, bo vlada predložila samostojno predlogo Gautsch je izrazil da namerava vlada predložiti predlogo za utrditev jezikovnih razmer na Češkem, ki bo uveljavila rabo češkega jezika v notranjem poslovanju. Obljubil je tudi skrbeti za nemščine zmogčne uradnike na Češkem in Moravskem ter dobiti način za ureditev češko nemškega vprašanja, ki bi zadovoljil oba naroda.

Dunaj, 21. junija. V gosposki zbornici je bila burna debata o carinskem tarifu.

Dunaj, 21. junija. V včerajšnji seji je zbornica rešila zastarelo imunitetno zadevo poslanca dr. T a v č a r j a, katerega je izročila.

London, 21. junija. „Times“ povdarjajo, da bo Angleška pomagala Francoski, ako bi jo Nemčija napadla in izkušala v Maroku uveljaviti svojo samogoltno politiko.

Tokio, 21. junija. Japonci v Mandžuriji na vsej črti dalje zmagonosno prodirajo. Obe ruski krili sta obkoljeni. Japonci imajo na bojišču nad pol milijona vojakov. Uvodne operacije so Japonci začeli že 21. maja.

Berolin, 21. junija. Pri nemških tvrdkah je ruska vlada naročila orožja in streliva. 200.000 patron mora biti gotovih do 1. avgusta

Vladivostok, 21. junija. Vesti o mirovnih pogajanjih so tu neprijetno iznenadile. Vladivostok ni več to, kar je bil začetkom vojske. Trdnjava je tako izvrstno izpopolnjena, da bi rabil sovražnik ogromno vojsko za obleganje. Železnica deluje brez vsakega nereda.

Meteorološki poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebe	Padačina v mm
20	9. zveč.	738,9	+21,0	sl. svzh.	del. jasno	0,0
21	7. zjut.	740,1	+20,2	sl. jvzh.	del. obl.	
	2. pop.	740,3	+24,0	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. +20,2°, norm. +18,3°.

Pozor! Le „Templjev“- in „Styria-vrelec“ sta zakonito zavarovana kot rogaška kisleca. Vsi drugi proizvodi, ki ne nosijo oznamenila „Templjev-vrelec“ ali „Styria-vrelec“ in ki se varljivo prodajajo kot „Rogaška kisle voda“, naj se odklanjajo. 1120 a 2—2

Deželna vreleška uprava Rogaška Slatina.

Poslano*)

gosp. Josipu Pavlinu, trgovcu, tu.

Na Vaše „Svarilo“ v odgovor sledeče: Potrjujem, da nisem več pri Vas, ampak pri gosp. Lampertu. Ni pa res, da bi bil Vaše „zaupano mi pooblastilo seboj odnesel“; izgubil sem ga že zdavnaj poprej, predno sem šel od Vas, ter ga nisem nikdar rabil, niti ko sem bil pri Vas, niti, ko sem pri gosp. Lampertu. Ako pa mi morete dokazati le en slučaj, da bi bil zlorabil Vaše ime, tožite me! Slednjič pribijem, da ste to „svarilo“ hoteli rabiti kot nekako reklamo zase in za svoje blago. 1266 1—1

Ljubljana, dne 20. junija 1905.

Jožef Kremžar,

agent sedaj pri gosp. Lampertu, trgovcu, tu.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

„Drenikov vrh“.

Jutri, v četrtek 22. junija popoldne ob 4. uri

velik koncert

popolne društvene godbe.

Vstopnina prosta.

V petek, 23. junija zvečer:

Velikanski

KRES

razsvetljava in prosta zabava.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

Alojzij Rus, restavrater.

1269 1—1

ŠVICARIJA.

Danes, dné 21. junija ob polu 8. uri zvečer

vojaški koncert

brez vstopnine.

K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi

J. Kenda.

1267 1—1

Oglas.

Iz zapuščine biskupa dr. Josipa Juraja Strossmayer-ja prodajalo se bo na javni prostovoljni dražbi v Djakovu

dné 26. junija 1905 ob 2. uri popoldne 118 kom. ovac,

dne 27. junija t. l. ob 8. uri zjutraj 2 žrebca, 55 kobil, 27 konj,

28 žrebet, 1 batar, 2 faltona in 4 stare biskupske kočije.

Nadalje se prodaja potom ponudbene razprave dne 3. in 4. julija t. l. v Djakovu iz vinogradov: Trnava, Maudičevac in Musić okoli 2969 hl raznega vina (belega, šilerja, črnega, italijanske, renske in slankamenske graševine, vsa raznih letnikov) in dne 5. julija t. l. okoli 405 hl razne vrste žganja, stare slivovke in konjaka.

Varščine je treba 10%. — Podrobna pojasnila daje

ravnateljstvo škofijskega oskrbnitva v Djakovu.

1262 3—1

(Železniška postaja Strizivojna - Vrhopolje.)

V petek, dne 23. junija bode

na Kozlerjevem restavratorskem vrtu (ob lepem vremenu)

velik kresni večer

z umetelnim ognjem

iz slavnoznane goriške pirotehniške tvornice povlaščenega in priznanega pirotehnika g. Ferdinanda Makuca

in

velik vojaški koncert.

1264 1—1

Spored:

Otvoritveni strel.

Godba.

Znamenje za pričetek umetelnih ognjev. 1 bomba (topov strel v zraku). — 2 raketi s pokom. — 2 raketi s topičem.

I. prizor.

1 trikot.
2 briljantna vodometna.
3 rakete s pokom.
3 rakete z zvezdami.
Strel s topičem.

IV. prizor.

Rakete.
Briljantni raketon z barvastostjo glavo in možnarjem.
Bombe v zraku.
Briljantno kolo z barvastim osredjem in piščalkami.
Topov strel na tleh.

II. prizor.

1 briljantno solnce z barvastim osredjem.
1 briljantni vodomet z rojem kačic.
5 rakete s pokom.
5 rakete z zvezdami.
Strel s topičem.

V. prizor.

Rakete.
Bombe.
Pirotehniški kres (dvojna vretenica, predelana v kresni ožen z vodometom, rimskimi svečami in begom rakete).

III. prizor.

Topov strel v zraku.
Rakete.
Trikot.
Baterija rimskih sveč.
Raketon.
Topov strel na tleh.

Konec.

Topov strel v zraku.
Razsvetljava z bengaličnimi lučmi.

G O D B A.

Začetek ob 8. Umetalni ožen ob 1/2 10. Vstopnina za osebo 60 h; otroci do 10. leta 20 h.

V slučaju slabega vremena se vrši veselica v soboto, dne 24. jun. 1905.

K obilni udeležbi najvljudneje vabita **Ferdinand Makuc** pirotehnik. **Marija Erbežnik** restavraterka.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Kmet. društva na Dolenji Dobravi“ registr. zadruga z omejeno zavezo,

v nedeljo, dné 2. julija, ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 1260

Razstavljeno le do sobote, 24. junija:

II. ciklus

republika CHILE.

Zanimiva mesta in prizori.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Prihodnja nedelja na Bled in v Gorje! Prihodnja nedelja praznuje „Katoliške bralno in izobraževalno društvo v Gorjah“ 25 letnico svojega obstanka. Slovenci se udeležijo po odposlanstvu tudi „Slovenska krščanska socialna zveza“ iz Ljubljane. Odposlanstvo se odpelje v nedeljo ob 5 uri zjutraj z gorenjskim vlakom. Na Bledu vožnja po jezeru in na otok, potem ogled Bleda in odhod v Gorje. Zanimiv spored slavnosti smo že priobčili. Zeleti bi bilo, da se tega izleta udeležijo mnogo bratskih društev. Kdor bi se iz Ljubljane želel pridružiti odposlanstvu, naj to do petka zvečer naznani v upravništvu „Slovenca“, ali pa v čitalnici „Slovenske krščanske socialne zveze“ v Franciškan-skih ulicah vsak dan od 7. do 9. ure.

Udeležbo pri shodu zaupnikov slovenskih delavskih društev so doslej prijavili: 1. Podporno društvo za delavke in delavce glavnoljubljanske tobačne tvornice, Ljubljana. 2. Strokovno društvo cementnih delavcev v Mojstrani. 3. Strokovno društvo delavstva Kranjske industrijske družbe s sedežem na Savi. 4. Delavsko izobraževalno in podporno društvo v Kostanjevici (Goriško). 5. Strokovno društvo tekstilnih delavcev in delavk na Kranjskem s sedežem v Ljubljani. 6. Katoliško delavsko društvo v Mirni. 7. Tržiško delavsko konsumno društvo. 8. Katoliško društvo sv. Jožefa v Trzinu.

Izobraževalno društvo v Skocijani pri Dobravi. Iz Skocijana pri Dobravi se nam piše: Naše izobraževalno društvo je dobilo novo stanovanje. Preselilo se je v lepo Metelkovo — prej Astolfjevo — hišo. Imeli bomo tamkaj na razpolago več dobrih časnikov in tudi knjižnico. Da bi imeli le tudi mnogo pridnih članov, ki bi marljivo brali! Imeli smo v kratkem dvojce predavanj. Dne 4. junija je govoril naš domači g. kaplan Anton o pomenu izobraževalnih društev. Na praznik sv. Trojice pa je prav zanimivo predaval gosp. revizor Pelc o združništvu. — O rusko-japonski vojski bomo imeli že spet predavanje dne 2. julija popoldne po krščanskem nauku.

Ustanovni shod „Strokovnega društva cementnih delavcev v Mojstrani“. V nedeljo dne 18. t. m. se je vršil v Mojstrani ustanovni shod Strokovnega društva cementnih delavcev v Mojstrani. Shod je jako spretno vodil delavec Rabič Anton. Z velikim navdušenjem so delavci sklenili da se društvo ustanovi. Na shodu sta govorila Cebul in Glavič z Jesenic ter Moškerc iz Ljubljane. Odbor novega društva se je sestavil sledeče: Rabič Anton, načelnik, Presel Sebastijan, njegov namestnik, Wuzzela Osvald zapisnikar, Glančnik Gregor blagajnik, Mežnar Simon blagajnikov namestnik, Salberger Anton knjižničar; odborniki pa: Lah Frančišek, Stanonik Matjež, Vitus Cernik, Frančišek Hrastar, Jožef Kersnik, Miha Jeglič, za namestnike so bili izvoljeni: Ivan Borc, Jože Dovžan, Ivan Polip, Alojzij Lavtežar, Janez Langus, za pregledovalce računov pa: Ivan Pehar, Jože Anžl in Karol Jak. Novemu društvu ob vznežju starega očaka Triglava, želimo mnogo uspeha!

Dvajsetletnico obstanka slavi dne 23. julija slovensko bralno društvo v Zelenikih.

Sestanek zveze vipav. kat. slovenskih izobraževalnih društev je bil binkoštni ponedeljek v Logu pri Vipavi. Zbrale so se ondi velike množice vipavske meške mladine. Na zborovanju so nastopili mladi ljudje z dovršeno zgovornostjo. Med posameznimi govori je skrbel za veselje in zabavo vrli tamburaški zbor celskega katol. slov. izobraževalnega društva in so nastopali pevski zbori posameznih društev. Veseli in navdušeni so se nazadnje razšli udeleženci, nesoč ogenj prosvete vsak v svojo občino, vsak v svojo vas in svojo hišo.

Veselica katol. slov. izobraževalnega društva v Mekinjah dne 18. jun. t. l. se je jako dobro sponesla. Društveni tamburaški zbor „Planinka“ je kakor vedno izvršil izvrstno svoje naloge; tudi moški zbor je pel dobro. Pazno in z zanimanjem je sledilo občinstvo lepi igri „Don Manuel ali Ave Marija“, katera igra je jako spretno sestavljena in ima več zares krasnih prizorov. Igrali so mladeniči vrlo dobro ter se odlikovali s pevske točkami in solasepi med igro. Društvo si je omislilo s precejšnjimi stroški za igro krasne nove obleke, ki so lepoto igre povzdignile. Kljub slabemu vremenu so bili prostori napolnjeni. Ker je igra „Don Manuel“ zares

vredna zanimanja in je naredila splošno globok vtis, se bode vsled izraženih želja ponovila dne 25. junija ob pol 4. popoldne v spodnjih prostorih Mekinjskega župnišča. Tamburaškim in pevske točkam se bode še pridelal komični prizor: „Kmet in fotograf“. Veselica torej obeta zopet biti zanimiva in raznovrstna. Zato vabimo vse prijatelje in somišljenike: udeležite se je v obilnem številu, ne bo vam žal.

Iz novomeške okolice.

Vodovod. V Smihelu imajo ljudje tako slabo pitno vodo, da tudi petrolej in lug ne bi bila slabša. Voda je umazana in silno smrdljiva. Treba bo storiti odločne korake, da se to popravi.

Milijarija v Smihelski fari še ni ponehala, ampak divja še dalje. Doslej jih je obolelo 18. Umrli sta dve osebi. Na binkoštno nedeljo je postala nova žrtev milijarije Marija Gimpel, dekle 22letna. Mrtvo so takoj prepeljali v mrtvašnico. — Mnogo žen in deklet, ki so bile že nekoliko okrevale, je bolezen z nova napadla in še hujše kot prvič. Vse kaže, da bo še ta in ona žrtev „milijarije“.

Mnogo novih hiš se zida na desnem bregu Krke. Kandija, Zabjavar, Smihel in Drska bo kmalu ena sama vas ali bolje „mesto“. Vsi ti kraji se bodo kmalu združili v enega, tako rastejo hiše iz tal. Nekatero nove hiše so zelo lepe, zlasti Krajčeva in Vokačeva in druge. Te bi bile tudi mestu v kras. Naš vrli g. župan pri „Stamburji“ je lahko ponosen na desni breg Krke. — Kmalu bomo govorili „Novo mesto pri Kandiji“.

V Smihelu se pogreša ena večja gostilna in prodajalna. Gostilna naj bi imela dovolj prostora za razno občinstvo in pa — pivo. Sedaj v poletnem času prihajajo v Smihel razni ljudje tudi žejni, ki bi radi pivo pili. Pa dobrega piva v Smihelu ni, ker nobene ledenice ni. Pivo brez ledu ni dobro. Isto tako bi dobro shajala v Smihelu ena večja prodajalna. Res je mesto blizu. Ali ljudstvo bi še rajši doma hodilo kupovat, ko bi imelo kam ali kaj. Ti isti časi, ko se je v Smihelu shajalo z malo „štacuncu“, so minili. Toraj na noge, kdor ima kaj cvenka in korajže.

Cerkniške novice.

c Veselico je napravilo katol. slov. izobraževalno društvo dne 4. t. m. in je 12. t. m. ponovilo s sodelovanjem tamburašev in deklishe Marijine družbe. Tamburaši so igrali izborni. Dekleta pa so predstavljala igro „sv. Neža“. Nihče ne bi pričakoval, da bodo igravke takoj pri prvem nastopu pokazale toliko dramatiškega daru in poguma. Vse vloge so bile dobro razdeljene in igrane. Le čvrsto naprej!

c Davica zahteva še sem in tja kako žrtev med otroci. Splošno je ponehala. Pač pa se je naselila v Grahovem.

c Predolga ušesa ima cerkniški poročevalec „Narodov“, ker sliši tudi to, kar se ni govorilo. V dopisu iz prošle sobote namreč pravi, da je cerkniški g. dekan s prižnice ljudi silil, naj kupujejo nove šolske molitvenike. Hodite vsaj k pridigam vsi, ki kupujete dopise v „Narod“ in potem šele pišite o pridigah. Vsi drugi župljani vemo in smo priča, da o novih molitvenikih ni nikoli govoril ne g. dekan, ne kdo izmed gg. kaplanov. A zločin bi pa tudi ne bil, ko bi se to zgodilo, ker kdo ima pravico otrokom določati molitvenike, ali katehet, ali „Narodovi“ mazači, ki so že moliti pozabili?

c Kratko pamet ima tudi ta dopisnik. V poročilu kvasi, da je g. dekan dovolil botrom imeti le dva birmanca. Ta kratkournost! Saj je vendar škofijska sinoda pred dvema letoma prepovedala botrom imeti več kot dva birmanca, in ta deločba se je sedaj s prižnice naznanila, ko bomo imeli birmo. Le ne ropotati nad tem, ker nič ne veste. Sicer je pa to strogo duhovska zadeva in spada — po vašem izrazu — v zakristijo. In res, čudni mojstri ste. Vedno podite duhovnike v zakristijo; kam hočejo pa sedaj iti, ker jih niti tu ne pustite pri miru?

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. maja 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvu „Slov. Naroda“ v listih od 26. in 29. aprila, 3., 10., 13., 17., 20., 24. in 27. maja 1905 izkazane zneske skupaj 375 K 53 h; upravništvu „Slovenca“ 113 K 87 h; upravništvu „Družinskega prijatelja“ v Trstu 16 K 75 h; upravništvu „Gorice“ 10 K; upravništvu „Soče“ 5 K 10 h; podružnice: ženska v Gorici 300 K, za Laški trg in okolico 53 K 20 h, za Tolsti vrh in okolico na Koroškem 61 K 34 h, v Konjicah 81 K 54 h, šentpeterska ženska v Ljubljani 196 K, za Polzelo 65 K, ženska v Cerknici 40 K, za Rožak in okolico 191 K, moška v Radovljici 65 K; posojilnice: v Logatcu 45 K, v Gorenji Radgoni 20 K, v Radovljici 40 K, za Loški potok 20 K, v Marn-

bergu 20 K, tvrška Iv. Jebračin v Ljubljani na račun 250 K, tvrška J. Perdan prispevek od družbin vžgalic 1000 K. — Razni: Slovensko akademsko društvo „Danica“ mesto venca na greb umrlega tovariša K. Ojstriša 20 K; župnik Ivan Sakser 10 K; Ivan Kalan v Ovišah zbirko v gostilni „Port Arthur“ 6 K; M. Ražun v St. Jakobu v Rožu 15 K; Neimenovanec 2 K; kaplan Skrijanec 2 K; Fran Strgar zbirko vesele družbe v Plavah 1 K 60 h; namesto venca c. in kr. polkovniku Fr. Smolnikarju nabrali prijatelji 38 K; Marija Jesih v Medvedah nabrala v svoji gostilni 6 K; dr. Fr. Jankovič v Kozjem nabral v krogu prijateljev 18 K; Marija Werli ob odstopu kot tajnica 10 K; Anton Naglič v Polzeli 7 K 20 h; Josipina Tollazzi v Logatcu iz nabiralnika 10 K; za razprodane učne knjige 478 K 30 h; za narodni kolek 79 K; za družbin koledar 14 K 40 h; za mladinske spise 9 K 96 h.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v veseli družbi dne 11. junija nabranih K 640.

Slovinci!

Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Kupujte narodni kolek!

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov
1229 1—1 Za gl. 195.
1 prekrasno pozlačena precijška ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjček za denar, 1 žepni nožek s priravo, 1 par manjšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 195. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.
Dunajska centr. razpošiljalna tvrška
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Soliden vajenec
1175 3—2
se sprejme takoj v špecerijski trgovini
M. E. Supan, Dunajska cesta.

Učenec
za špecerijsko trgovino v Ljubljani
1255 se takoj sprejme. 3—2
Več pove upravništvo „Slovenca“.

Stanovanje
z dvema sobama in potrebnimi pritlikli-klinami se odda s 1. avgustom v najem.
1254 3—2
Več pove upravništvo „Slovenca“.

Stavba mostu v Dragomlju.

Dne 26. junija t. l. popoldne ob 2. uri oddajala se bodo dela za zgradbo novega mostu čez potok Pšato na okrajni cesti v Dragomlju v proračunjenem znesku 7000 kron po zmanjševalni dražbi na licu mesta v Dragomlju.

Načrti in proračuni leže na vpogled pri županstvu v Domžalah. Ponudniki imajo položiti 10% od na prevzeto delo spadajočega zneska. Delo se bode oddalo skupno.

Cestni odbor za kamniški okraj
dne 16. junija 1905.

Načelnik Jos. Močnik.

1240 3—2

Zaradi družinskih razmer je
Ljubljani, sv. Petra predmestje
ob novi cesti, v ugodni legi, po ugodni ceni **naprodaj** enonadstropna

novo zidana

hiša z vrtom

1027 6—6

(18 let davka prosta), obstoječa iz štirih stanovanj, lepe prodajalne s pripadajočim prostorom, pripravna za gostilno, pekarijo, mesarijo, branjarijo itd.

Natančneje v upravništvu „Slovenca“.

Razglas.

V petek po sv. Rešnjem Telesu
dné 23. junija 1905

dopoldne ob 8. uri se bodo stavbišča, travniki, njive in gozdi pokojnega gosp. Antona Povše (Anžoka) iz Spodnje Šiške hiš. št. 9 na lici mesta 1225 2—2

prostovoljno razprodajali.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna Ivana Češnovarja

1230 4—3 se nahaja zdaj
na Starem trgu št. 16.

Enonadstropna, novozgrajena

hiša

v Spodnji Šiški št. 22

ob glavni cesti, pripravna za vsak obrt, posebno še za gostilno in kavarno se **proda** **takoj** pod ugodnimi pogoji. 1231 4—2
Pojasnila daje lastnik Anton Štirn ravnotam.

23—8 761 II

Globin

1. Fritz Schulz jun. Akt. Ges. m. b. H. Leipzig

„Globin“

„Egerer Lederputz“

„Grand Prix“

„Weltausstellung St. Louis 1904“

je najboljšje in najfinejše
čistilno sredstvo.

VINO

rdeče (cviček) po 19 do 23 kr. liter, belo (cekinaste barve) po 24 kr. postavljeno na kolodvor Videm-Krško ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem. Kdor ga vzame več kot 10 hl. ga dobi še veliko ceneje. Dobite ga lahko, kolikor ga ravno potrebujete. Vino je čisto kot solnce. V naših krajih je zdaj že malo vina, zato se bo na leto vino silno podražilo. Da dobite zares pravo pristno dobro kapljico, na to se lahko zanesete, ker ima vse v rokah gosp. kaplan Franc Vrhovec; lahko tudi kar njemu pišete. Sodov za sedaj še ne moremo veliko posojevati; radi pa vam pošljemo poskusno od vina, če želite. 1153 (4)

Francovi vari.

MUDr. Emil Oliva

em. asistent na kliniki prof. Rubeškega in
hospitant odbor. klinik v Berlinu, Stockholmu
in Parizu ter člen prvega shoda srbskih le-
karnarjev v Belemgradu.

ordinira zopet v Francovih varih
„Hotel Stadt Leipzig“.

Na vsa vprašanja odgovori, event. preskrbi
stanovanje. 1150 9-7

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrovani
glavni cenik z nad 100 slikami vseh
vrst ur: zlatih, srebrnih in zlatih ur
z zlatimi, srebrnimi, črnimi, rumenimi,
Schaubhausens, Glashtüte kakor tudi vseh
vrst solidnih zlatih in srebrnih po
izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jekl. rem. ura 4-
švic. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldn. rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
[srebr. „Gloria“ 7-60
„dvojni plašč“ 11-50
na oklep. verižica z rince 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-
Za vsako uro 3letno pisano jamstvo!
Nikak riska! Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-2

Velecenjene gospodinje!

**Zahtevajte pri nakupo-
vanju makaron in nudelnov
Vam v korist edino le spodaj
označene.**

1045 26-6

TOVARNA ED. ZELENKA
STENIN LJUBLJANA.

LJUBLJANSKE TESTENINE
pripoznano najboljšje!

Restavracija „pri Levu“

prej Košenina. — Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže **Puntigamsko marčno in bavar-
sko pivo.**

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in razno-
vrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja.

Velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice i. t. d. na
razpolago.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

1220 10-3

K obilnemu obisku vabi najvljudneje

A. Kos, restavrater.

Brzjav!

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča novosti v

konfekciji za dame
in deklice, bluze in
deške obleke, mo-
dno blago za dame
in gospode, voile,
satin, levantin, pre-
proge, najboljše
platno, Chiffon pe-
rilo in kravate za
gospode.

469 15-14

Solidno blago! Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prasti.

Letovišče 'Laverca'

ima **najlepši senčnati vrt v oko-
lici**, z lepo lego, krasna sprehajališča po
gozdih in ravnini in je za izletnike v ljub-
ljanski okolici najprijetnejši kraj.

**Pot čez Golovec preko Or-
lov na Laverco** je prijateljem pešcev
zelo priporočljiva, ker se izletniku nudi krasen
razgled. Dolenjska državna cesta proti La-
verci je najboljša v okolici, zato se tudi
kolesarjem, izvoščekom posestnikov ekvipaž
in pešizletnikom najbolj priporoča. Prihod
na Laverco je tudi zelo ugoden po želez-
nici, ker stane vožnja od dolenskega kolo-
dvora 20 v. Vlak prihaja ob 1/2 2 popoldne
in odpelje v Ljubljano ob 8. uri 13 minut
zvečer. Za vožnjo nazaj dobi se tudi om-
nibus, ako se oglasi 15 do 24 oseb.

V Lenčeto restavraciji pod
vodstvom gospe **Antonije Kink**, se dobi-
vajo dobra okrepčila s fino pijačo in jedili,
ter je pri dobri kapljici finega vina prijetno
bivanje v prijaznem vrtu in tik njega se na-
hajajočem logu.

1183 10-3

Posvetovanja med rodbinami in prija-
telji, kam da bi bilo napraviti nedeljski izlet,
se toplo priporoča rešiti tako, da se odloči
izlet napraviti v prijazno Laverco.

**Pomladanska in jesenska doba
1905.** 343 40-34

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 { K 7, 8, 10 iz dobre
dolga, zad. za kompl. { K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- { K 16, K 18 iz finejšje
nja, hlače, telovnik) { K 21 iz najboljše
stane le

En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi
blago za površnike, turist. loden, sviln. kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna znana
tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in franko. Zajem. pošiljatev po vzoru.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

SLIKARSKI PAPIR
PLATNO, ČOPIČE
IN VSE DRUGE
POTREBŠČINE

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

742 40-19

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanju pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kuljantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-65